

Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim

w 2012 r.

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim

w 2012 r.

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Statistical Office in Szczecin

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

PRZEWODNICZĄCY	Dominik Rozkrut
REDAKTOR GŁÓWNY	Renata Wronkowska
CZŁONKOWIE:	Anna Bilska, Agnieszka Brzezińska, Mirosława Gazińska, Aniela Litke, Magdalena Mojsiewicz, Janina Ofiarska, Dagmara Pawlikowska, Małgorzata Radlińska, Bernadeta Wasilewska, Magdalena Wegner, Maria Witek
SEKRETARZ	Ewa Kacperczyk
OPRACOWANIE PUBLIKACJI:	Marzena Kamińska, Mariola Kaszubowska, Iwona Majewska, Krystyna Szostak
PRACE REDAKCYJNE:	Ewa Kacperczyk, Beata Rzymek
SKŁAD KOMPUTEROWY:	Karolina Miedźwiecka, Jerzy Rożek

Przedmowa

Publikacja *Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim* jest kolejną edycją opracowania z zakresu statystyki rolnictwa, zawierającego podstawowe informacje o wynikach produkcji rolniczej oraz o warunkach produkcyjno-ekonomicznych. Przedstawione dane uzyskano na podstawie zbiorczych wyników sprawozdawczości, badań reprezentacyjnych i spisów rolniczych, a także szacunków i ocen rzeczoznawców.

Zakres opracowania obejmuje:

- wyniki produkcyjne rolnictwa w ujęciu wartościowym (rolnicza produkcja globalna, końcowa i towarowa),
- produkcję roślinną (plony i zbiory), pogłowie i produkcję zwierzęcą,
- warunki produkcyjno-ekonomiczne produkcji rolnej, w tym m.in. użytkowanie gruntów, powierzchnię zasiewów, czynniki agrometeorologiczne, ceny gruntów i produktów rolnych oraz ich relacje,
- wartości i ilości skupionych produktów rolnych.

Publikacja składa się z komentarza analitycznego i części tabelarycznej, w których zaprezentowano wyniki produkcyjne rolnictwa w 2012 r. na tle dwóch poprzednich lat, z wyszczególnieniem danych dla gospodarstw indywidualnych. Ponadto w opracowaniu zamieszczono uwagi metodyczne, zawierające opis zakresu badań oraz podstawowe definicje stosowanych pojęć.

Przekazując Państwu niniejszą pozycję, wyrażam nadzieję, że zawarte w niej informacje okażą się pomocne przy ocenie aktualnego stanu rolnictwa w województwie zachodniopomorskim oraz umożliwią obserwację kierunków zachodzących zmian i stopnia osiągniętego rozwoju.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Szczecinie

dr Dominik Rozkrut

Szczecin, czerwiec 2013 r.

Foreword

Agriculture in Zachodniopomorskie Voivodship is a new edition of the publication concerning agricultural statistics which contains basic information on the output of agricultural production as well as production and economic conditions. Presented data were obtained on the basis of aggregates reporting results, sample surveys, agricultural censuses as well as estimates and surveyors' assessments.

The publication covers the following issues:

- agricultural output (gross, final and market agricultural output),
- crop production (yield and harvest), livestock and animal production,
- production and economic conditions of agricultural production including, inter alia, land use, sown area, agrometeorological conditions, prices of land and agricultural products as well as their relations,
- value and quantity of purchased agricultural products.

The publication consists of an analytic commentary and tables in which results of agricultural production in the year 2012 have been presented. Data have been presented in comparison with the two previous years with specification of data for individual agricultural holdings. Moreover, methodological notes describing the scope of surveys and basic definitions of used terms have been included.

Handing over the following publication, I hope that presented information will be useful in assessing the current condition of agriculture in Zachodniopomorskie Voivodship and will enable monitoring directions of undergoing changes and reached level of development.

Director
of the Statistical Office
in Szczecin

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Spis treści

	Strona
Przedmowa	3
Objaśnienia znaków umownych	9
Objaśnienia skrótów	9
Uwagi metodyczne	12
Wyniki badań - synteza	20

Tablice	Strona
---------	--------

1. Wartość produkcji rolniczej	
1.1. Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)	52
1.2. Dynamika wartości globalnej oraz końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe)	53
1.3. Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)	54
2. Użytkowanie gruntów. Powierzchnia zasiewów	
2.1. Użytkowanie gruntów	56
2.2. Powierzchnia gruntów ugorowanych	58
2.3. Powierzchnia zasiewów według siedziby użytkownika	58
2.4. Struktura zasiewów według siedziby użytkownika	60
3. Produkcja roślinna	
3.1. Plony głównych ziemioplodów	62
3.2. Zbiory głównych ziemioplodów	64
3.3. Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji głównych ziemioplodów	66
3.4. Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych oraz wapniowych w latach gospodarczych (w przeliczeniu na czysty składnik)	67
3.5. Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych	68
3.6. Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew	69
3.7. Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	70
4. Produkcja zwierzęca	
4.1. Pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu	71
4.2. Pogłowie bydła według grup wiekowo-użytkowych	72
4.3. Pogłowie trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych	73
4.4. Drób	74
4.5. Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych	75
4.6. Produkcja pasz dodatkowych oraz powierzchnia nawozów zielonych	75

5. Skup ważniejszych produktów rolnych i ich ceny	
5.1. Skup ważniejszych produktów rolnych	76
5.2. Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące).	80
5.3. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych	81
5.4. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy	82
5.5. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach	85
5.6. Relacje cen wybranych produktów rolnych	87
5.7. Melioracje użytków rolnych	89
5.8. Ciągniki rolnicze	89
5.9. Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym	89
6. Agrometeorologia	
6.1. Ważniejsze charakterystyki meteorologiczne	90
7. Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2012 r.	
7.1. Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2012 r.	92

Wykresy

1. Średnie miesięczne temperatury powietrza	22
2. Średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych	23
3. Sprzedaż pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich w 2011 r.	24
4. Struktura użytkowania gruntów w 2012 r.	26
5. Struktura powierzchni zasiewów w 2012 r.	28
6. Plony zbóż podstawowych z mieszankami.	31
7. Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem	32
8. Plony rzepaku i rzepiku	34
9. Plony buraków cukrowych.	35
10. Plony ziemniaków	36
11. Zbiory głównych ziemioplodów	36
12. Struktura zbiorów warzyw gruntowych	40
13. Struktura zbiorów owoców z drzew	41
14. Struktura zbiorów owoców z krzewów i plantacji owocowych	41
15. Pogłowie trzody chlewnej.	42
16. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	43
17. Pogłowie bydła	44
18. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	44
19. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2011 r.	46
20. Przeciętne ceny skupu zbóż	47
21. Przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego i wołowego.	48

Contents

	Page
Foreword	4
Symbols	9
Abbreviations	9
Methodological notes	12
Results of surveys - synthesis	20

Tables	Page
--------	------

1. Value of agricultural output	
1.1. Gross, final and market agricultural output	52
1.2. Indices of gross, final and market value of agricultural output	53
1.3. Gross and market agricultural output	54
2. Land use. Sown area	
2.1. Land use according to the holder residence	56
2.2. Area of set aside land	58
2.3. Sown area according to the holder residence	58
2.4. Structure of sown area according to the holder residence	60
3. Crop production	
3.1. Yields of main crops	62
3.2. Harvests of main crops	64
3.3. Share of private farms in main crops production	66
3.4. Consumption of mineral, chemical and lime fertilizers in farming years (in terms of pure ingredient)	67
3.5. Area, harvests and yields of ground vegetables	68
3.6. Area, harvests and yields of tree fruits	69
3.7. Area, harvests and yields of fruit bushes and berry fruits	70
4. Animal production	
4.1. Cattle, pig, sheep and poultry stocks	71
4.2. Cattle stocks by category	72
4.3. Pig stocks by category	73
4.4. Poultry	74
4.5. Animals for slaughter	75
4.6. Additional folder production and green manure area	75

Tables	Page
5. Procurement and prices of major agricultural products	
5.1. Procurement of major agricultural products	76
5.2. Procurement value of agricultural products	80
5.3. Average procurement prices of major agricultural products	81
5.4. Average procurement prices of major agricultural products by months	82
5.5. Average prices of major agricultural products received by farmers on marketplaces	85
5.6. Price relations of selected agricultural products	87
5.7. Melioration of agricultural land	89
5.8. Tractors in agriculture.	89
5.9. Average monthly air temperatures and sums of atmospheric precipitation	89
6. Agrometeorology	
6.1. Major meteorological characteristics	90
7. Major voivodship data against the background of the country in 2012	
7.1. Major voivodship data against the background of the country in 2012	92

Graphs

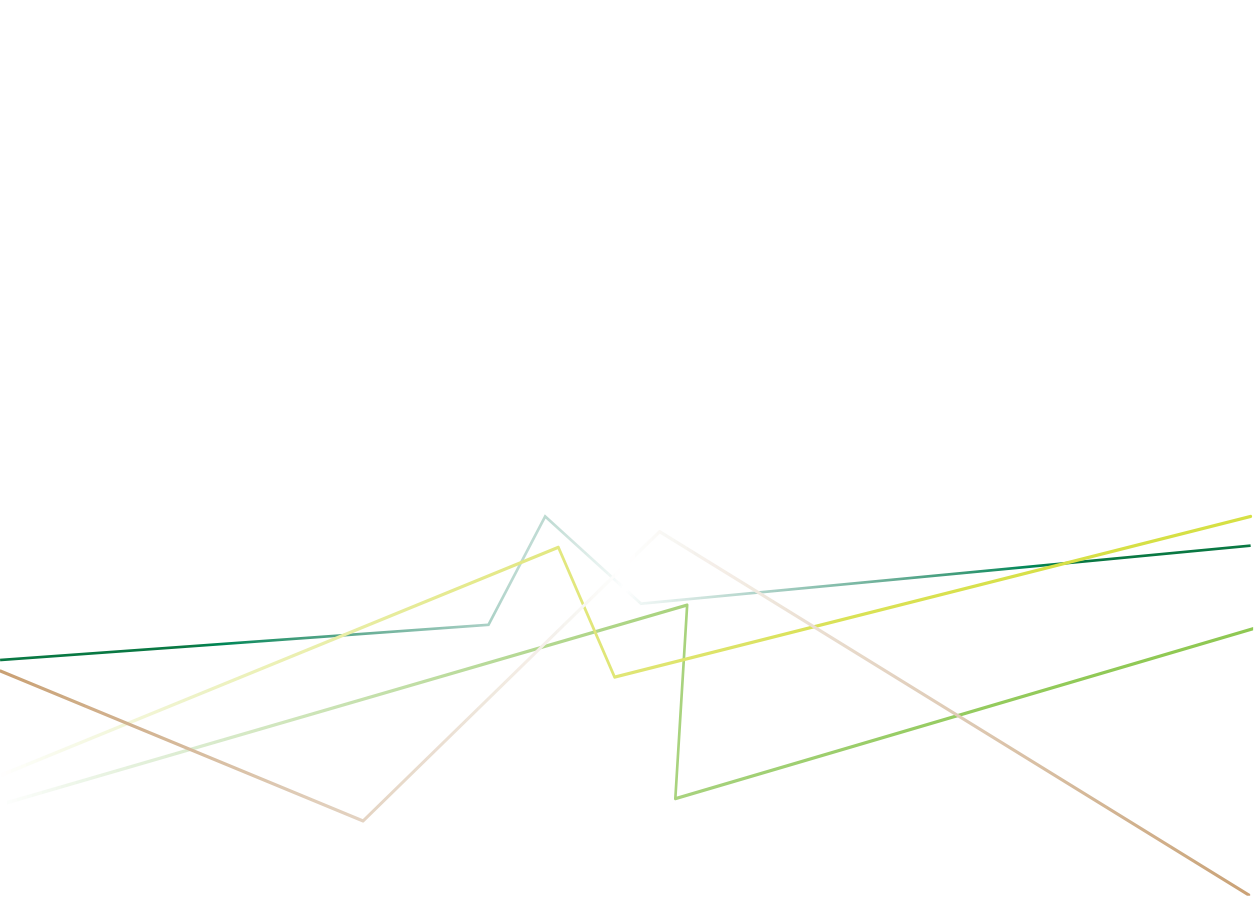
1. Average monthly air temperature	22
2. Average monthly sums of atmospheric precipitation	23
3. Sales of feed used in livestock feeding in 2011	24
4. Structure of land use in 2012	26
5. Structure of sown area in 2012	28
6. Yield of basic cereals and mixed cereals	31
7. Share of harvest of particular cereals in total harvest of cereals	32
8. Yield of rape and turnip rape	34
9. Yield of sweet beets	35
10. Yield of potatoes	36
11. Harvest of main crops	36
12. Structure of harvest of ground vegetables	40
13. Structure of harvest of tree fruits	41
14. Structure of harvest of fruit from fruit bushes and plantations	41
15. Pigs stock	42
16. Pigs stock per 100 ha of agricultural land	43
17. Cattle stock	44
18. Cattle stock per 100 ha of agricultural land	44
19. Structure of market agricultural production in 2011	46
20. Average purchase prices of cereals.	47
21. Average purchase prices of live pigs and cattle for slaughter	48

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
–	Zjawisko nie wystąpiło.
0	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
0,0	Zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
.	Zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
x	Wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
“w tym”	Oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

Objaśnienia skrótów

Skrót	Znaczenie	Skrót	Znaczenie
tys.	tysiąc	dok.	dokończenie
mln	milion	p. proc.	punkt procentowy
zł	złoty	szt.	sztuka
kg	kilogram	tabl.	tablica
dt	decytona		
mm	milimetr		
cm	centymetr		
m	metr		
ha	hektar		
km	kilometr		
hl	hektolitr		
°C	stopień Celsjusza		
r.	rok		
cd.	ciąg dalszy		

Uwagi metodyczne

Uwagi metodyczne

Opracowanie *Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2012 r.* przedstawia dane o powierzchni, plonach i zbiorach upraw rolnych i ogrodniczych, pogłowia zwierząt gospodarskich w 2012 r. Do obliczenia wynikowych wielkości **produkcji roślinnej i zwierzęcej** wykorzystano:

- w zakresie powierzchni zasiewów i upraw:
 - wyniki reprezentacyjnego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w gospodarstwach indywidualnych o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha w czerwcu 2012 r. oraz pełnej sprawozdawczości z gospodarstw rolnych osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej,
 - szacunki i oceny prowadzone przez rzeczoznawców terenowych dla danych nie objętych sprawozdawczością.
- w zakresie plonów:
 - wyniki dorocznej sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych,
 - wyniki źródłowych badań reprezentacyjnych plonów i zbiorów przeprowadzonych: na przełomie sierpnia i września 2012 r. w gospodarstwach indywidualnych (w zakresie plonów i zbiorów zbóż), w październiku 2012 r. – w gospodarstwach indywidualnych (dla upraw innych niż zboża), w połączeniu z finalnymi ocenami i ekspertyzami rzeczoznawców terenowych i centralnych d/s produkcji rolnej i ogrodniczej.
- w zakresie pogłowia zwierząt gospodarskich
 - wyniki stałych reprezentacyjnych badań pogłowia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach indywidualnych, tj. badania bydła, owiec i drobiu oraz badania trzody chlewnej oraz wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego w czerwcu,
 - sprawozdań statystycznych z zakresu pogłowia zwierząt gospodarskich w gospodarstwach państwowych, spółdzielczych i spółkach z udziałem mienia sektora publicznego i prywatnego,
 - informacji rzeczoznawców wojewódzkich o pogłowiu koni i kóz.

Gospodarstwo rolne – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt w gospodarstwie (bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, zwierząt futerkowych, zwierząt łownych utrzymywanych na rzeź), pszczoł oraz działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo rolne osoby fizycznej (gospodarstwo indywidualne) to gospodarstwo będące własnością lub znajdujące się w użytkowaniu osoby fizycznej – o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych (UR) lub o powierzchni poniżej 1 ha UR (w tym bez użytków rolnych), które spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych progów:

- 0,5 ha plantacji drzew owocowych,
- 0,5 ha plantacji krzewów owocowych,
- 0,3 ha szkółek sadowniczych i ozdobnych,
- 0,5 ha warzyw gruntowych,
- 0,5 ha truskawek gruntowych,
- 0,1 ha warzyw pod osłonami,
- 0,1 ha truskawek pod osłonami,
- 0,1 ha kwiatów i roślin ozdobnych pod osłonami,
- 0,5 ha chmielu,
- 0,1 ha tytoniu,
- 25 m² grzybów jadalnych,
- 10 szt. bydła ogółem,
- 5 szt. krów ogółem,
- 50 szt. trzody chlewnej ogółem,
- 10 szt. loch,
- 20 szt. owiec ogółem,
- 20 szt. kóz ogółem,
- 100 szt. drobiu rzeźnego ogółem,
- 80 szt. drobiu nieśnego ogółem,
- 5 szt. koni ogółem,
- 50 szt. samic królików,
- 80 pni pszczelich

lub niezależnie od ww. progów jest gospodarstwem ekologicznym.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności do sekcji A, działu 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowla zwierząt (działalność mieszana),
- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 12 marca 2007 r., z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211), na którą składają się:
- łąki trwałe,
- pastwiska trwałe,
- uprawy trwałe, w tym sady (plantacje drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółki),
- ogrody przydomowe (bez powierzchni przeznaczonej na rekreację),
- zasiewy,
- grunty ugorowane,
- użytki rolne pozostałe (użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 10 czerwca 2012 r.).

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lub więcej lat), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone, lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasnionych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Powierzchnia sadów to plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywane w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie należy zaliczać powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia gruntów ugorowanych to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także grunty przygotowane pod tegoroczne zasiewy (np. warzyw), ale do 10 czerwca 2012 r. nieobsiane lub nieobsadzone, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami itp. Nie zalicza się tu powierzchni plantacji drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych to powierzchnia pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Powierzchnia pozostałych gruntów to grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe, itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Pod pojęciem **plon** rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego **ziemiopłodu** zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych, jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie (ujęte w badaniach), z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

Do grupy „**zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi**” zalicza się powierzchnię zbóż podstawowych (pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta) oraz powierzchnię zasiewów mieszanek zbożowych ozimych i jarych.

Do grupy „**zbóż ogółem**” zaliczono powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno i pozostałymi uprawami zbożowymi (gryka, proso itp.).

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu (łącznie z lnem oleistym) i konopi oraz tytoniu.

Do grupy **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak i rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tytoń, chmiel, cykoria).

Strączkowe na nasiona to rośliny:

- **konsumpcyjne** (groch, fasola, bób, soczewica, cieciora oraz soja z przeznaczeniem na konsumpcję). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do warzyw gruntowych.
- **pastewne** (groch pastewny-peluszka, wyka, bobik, łubin i mieszanki strączkowe oraz zbożowo-strączkowe).

Uprawy pastewne obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne oraz kukurydzę na paszę.

Uprawy pozostałe to: warzywa, truskawki, wysadki roślin okopowych, łubin gorzki, rośliny ozdobne oraz powierzchnie szklarni, tuneli foliowych i upraw na nawozy zielone, a także zioła lecznicze, wiklina i inne przemysłowe.

Zwierzęta gospodarskie

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej zwierząt rzeźnych oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne. Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- w tysiącach sztuk (liczba zwierząt rzeźnych);
- w tysiącach ton:
 - „w wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
 - „w wadze poubojowej ciepłej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną) łącznie z tłuszczami i – jeżeli tak zaznaczono – z podrobami, za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Za **krowy mleczne** uważa się krowy, które ze względu na rasę lub odmianę lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji mleka przeznaczanego do konsumpcji lub przetworzenia na produkty mleczne. Zalicza się tu również krowy mleczne wybrakowane już z chowu, które pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Za **krowy "mamki"** uważa się krowy, które ze względu na rasę lub odmianę (krowy ras mięsnych i urodzone z krzyżówek z rasami mięsnymi) lub szczególne właściwości utrzymywane są w gospodarstwie wyłącznie lub głównie do produkcji cieląt rzeźnych i których mleko wykorzystywane jest do odchowu cieląt lub przeznaczone na paszę dla innych zwierząt. Zalicza się tu również krowy "mamki" wybrakowane już z chowu, które pozostają jeszcze w gospodarstwie na tzw. dopasie, po czym skierowane zostaną do uboju.

Dla gospodarstw o dużej skali chowu drobiu (np. ferma wielkotowarowa produkująca brojlery lub jaja konsumpcyjne), w których w dniu badania nie było na stanie drobiu w związku z trwającą właśnie przerwą technologiczną w produkcji, a przerwa ta nie przekraczała 8 tygodni, przyjmowano stany drobiu z okresu przed opróżnieniem pomieszczeń (kurników).

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów. Dane o skupie:

- **zbóż**, jeżeli nie zaznaczono inaczej, dotyczą ziarna zbóż konsumpcyjnych, paszowych i siewnych z wyodrębnieniem zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), obejmujących pszenicę, żyto, jęczmień i owies (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyto,
- **ziemniaków** – dotyczą, poza dostawami do punktów skupu, również dostaw do gorzelni, płatkarni i suszarni,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) – dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** – nie obejmują prosiąt i warchlaków.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Dane o skupie produktów rolnych:

- **za okresy miesięczne** dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej,
- **za okresy półroczne** uwzględniają korekty wynikające ze sprawozdawczości półrocznej, obejmującej również skup o wartości co najmniej 10 tys. zł realizowany przez osoby fizyczne.

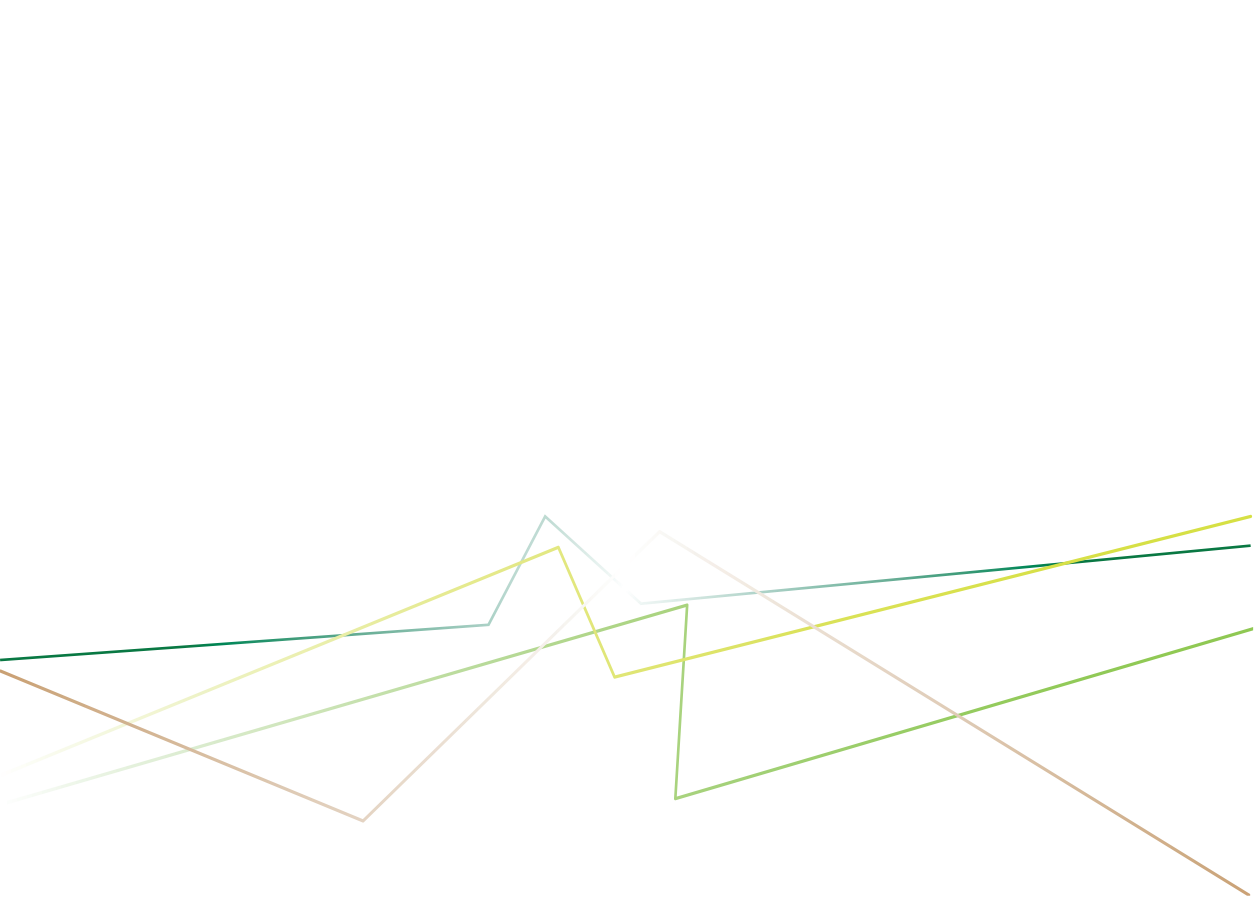
Wskaźniki dynamiki skupu liczone są w zakresie porównywalnym: dla miesięcy – na bazie danych meldunkowych, w ujęciu półrocznym – po uwzględnieniu korekt wynikających ze sprawozdawczości półrocznej.

Ceny skupu są cenami przeciętnymi, obliczonymi jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów rolnych, skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze, prowadzące skup bezpośrednio od producentów. Prezentowane ceny skupu produktów rolnych pochodzą z badania miesięcznego (meldunek o skupie produktów rolnych realizowany przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej) i półrocznego (sprawozdawczość uwzględniająca korekty danych meldunkowych oraz skup o wartości co najmniej 10 tys. zł realizowany przez osoby fizyczne). Wskaźniki cen skupu obliczono w zakresie porównywalnym.

Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** od 1 stycznia 2005 r. są notowania cen wybranych produktów prowadzone przez sieć stałych ankietatorów GUS na 450 targowiskach rolnych na terenie całego kraju. Przeciętne ceny miesięczne obliczono jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań w skali województwa; przeciętne ceny kwartalne, półroczne i roczne – jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Wyniki badań - synteza

1. Charakterystyka czynników produkcji

1.1. Przebieg warunków agrometeorologicznych w sezonie wegetacyjnym 2011/2012

Przygotowanie pól pod zasiewy ozimin na jesieni 2011 r. przebiegało w sprzyjających warunkach, siewy zbóż ozimych oraz rzepaku ozimego przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych, a wschody były dość szybkie i wyrównane. Do końca drugiej dekady października zakończono rozpoczęte we wrześniu siewy żyta i pszenżyta oraz pszenicy ozimej. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października. Z uwagi na sprzyjające warunki wegetacji, zwłaszcza wyjątkowo długą jesień rośliny zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku na ogół wyrosły i rozkrzewiły się bardzo dobrze, a nawet nadmiernie.

Przebieg pogody w grudniu nie stwarzał na ogół większego zagrożenia dla zimujących roślin. Utrzymująca się jednak wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, wzrastająca okresami do około 10°C zakłócała zimowy spoczynek upraw, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych roślin ozimych. Ujemnym skutkiem tego procesu było częściowe osłabienie zimujących roślin, zmniejszenie ich zimotrwałości i mrozoodporności. Występujące spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu były krótkotrwałe i mimo braku okrywy śnieżnej lub niewielkiej jej wysokości nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby powodując osłabienie systemu korzeniowego roślin.

Utrzymująca się w pierwszej dekadzie stycznia wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, powodowała dalsze zakłócenia w zimowym spoczynku roślin. Notowane pod koniec drugiej dekady stycznia i w lutym duże spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, dochodzące nawet do około -30,0°C, spowodowały nadmierne wychłodzenie wierzchniej warstwy gleby. Przy niedostatecznej pokrywie śnieżnej lub jej braku, temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia opadała poniżej wartości krytycznych dla roślin i powodowała straty w zasiewach upraw ozimych, głównie rzepaku i jęczmienia ozimego. Występujące również silne wysuszające wiatry, podczas bardzo mroźnych dni i nocy, powodowały wysmalanie roślin. W drugiej połowie miesiąca znaczny wzrost temperatury powietrza (dochodzącej miejscami do 11,0°C) powodował znikanie pokrywy śnieżnej oraz rozmarzanie gleby, co przyczyniło się do zakłócenia zimowej przerwy w wegetacji roślin.

W pierwszej dekadzie marca nadal trwała zimowa przerwa w wegetacji. W drugiej dekadzie miesiąca wzrost średniej dobowej temperatury powietrza przyczynił się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin. Lokalnie pod koniec drugiej, a na znacznym obszarze województwa w trzeciej dekadzie marca nastąpiło ruszenie wegetacji roślin ozimych i trwałych użytków zielonych. Pod koniec marca, lokalnie rozpoczęto pierwsze prace polowe i siew zbóż jarych, a także przesiewy po zaoranych oziminach. Korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych. Stan plantacji zbóż ozimych na terenie województwa był zróżnicowany. Straty w przezimowaniu zaobserwowano przede wszystkim w uprawach pszenicy ozimej oraz w mniejszej ilości jęczmienia ozimego. Największe uszkodzenia ozimin wystąpiły w południowo-zachodniej części województwa, natomiast w pasie nadmorskim

nie zaobserwowano większych strat. Zasiewy rzepaku ozimego wymarły w mniejszym stopniu niż wstępnie przewidywano. Zasiewy ozimin w województwie zachodniopomorskim mocno ucierpiały głównie przez niesprzyjające warunki w czasie zimy i na przedwiośniu. Podstawowymi przyczynami wystąpienia szkód były silne mrozy, przy braku lub minimalnej okrywie śnieżnej, duże wahania temperatur pomiędzy dniem a nocą (powodujące na przemian zamarzanie i rozmrażanie ornej warstwy gruntu), występowanie mroźnych wiatrów wysuszających – powodujących wysmalanie roślin przy braku okrywy śnieżnej oraz wymoknięcia roślin w zastoiskach wodnych na przedwiośniu.

Warunki agrometeorologiczne w kwietniu charakteryzowały się stosunkowo niskimi temperaturami; aż 10 dni było z przygrunтовymi przymrozkami. W drugiej dekadzie miesiąca, podczas znacznych spadków temperatury powietrza, w wielu rejonach województwa pojawiła się pokrywa śnieżna. Taki przebieg pogody wpłynął w istotny sposób na spowolnienie wegetacji. W kwietniu plantacje żyta, jęczmienia ozimego i pszenżyta ozimego były w początkowej fazie kłoszenia, a pszenica ozima – w fazie liścia flagowego. Rzepak ozimy w przypadku większości plantacji zbliżał się do końca kwitnienia, chociaż obserwowano duże zróżnicowanie, co do zaawansowania tej fazy w obrębie poszczególnych odmian i plantacji. Stan ozimin oceniono jako średni do słabego, obsadę roślin – na stosunkowo niską, rozkrzewienie i rozgałęzienie – słabe. Stan zasiewów plantacji jarych ogólnie oceniono jako średni, chociaż zaobserwowano istotne zróżnicowanie w poszczególnych gatunkach w zależności od terminu wysiewu i zastosowanej agrotechniki. Duży wpływ miały też warunki agrometeorologiczne, szczególnie niskie temperatury, które spowolniły wschody i dalszy rozwój roślin.

Warunki agrometeorologiczne w maju były zróżnicowane. W pierwszej i trzeciej dekadzie miesiąca obserwowano wyraźne ocieplenie, co wpłynęło na przyspieszenie rozwoju roślin. Występujący w ciągu miesiąca niedobór opadów przyczynił się do zmniejszenia zapasów wody w glebie. Wzrost zbóż ozimych i jarych w okresie ich największego zapotrzebowania na wodę przebiegał w warunkach niedostatecznego uwilgotnienia gleby.

W czerwcu warunki agrometeorologiczne poprawiły się. Po występujących w maju niedoborach wilgoci w glebie, opady w czerwcu nastąpiły w momencie skończenia się potencjału wilgoci z zimy i wiosny. Przyspieszyły one wegetację roślin, jednak na wielu plantacjach można było zaobserwować nierównomierne występowanie faz rozwojowych (wtórna wegetacja). Na takich plantacjach konieczne było zastosowanie desykacji. Na plantacjach zbóż jarych niedostatek wilgoci wiosną spowodował mniejsze rozkrzewienie i mniejszą ilość kłosów. Na tych plantacjach obserwowane było również przesunięcie faz rozwojowych (np. na jednej plantacji część rzepaku jarego przestała kwitnąć, a reszta była w fazie początku kwitnienia).

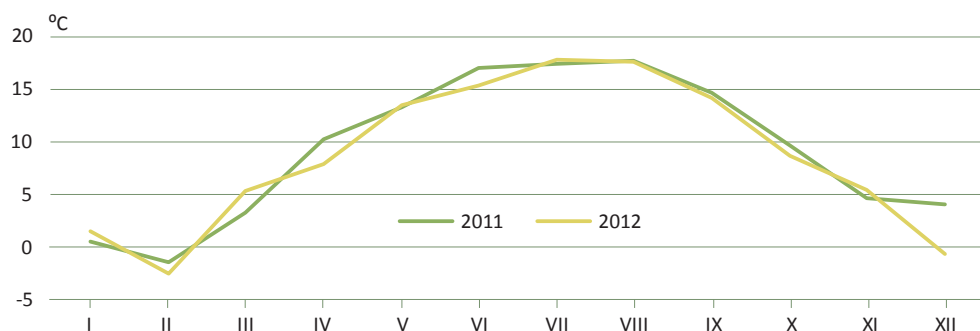
W lipcu warunki agrometeorologiczne średnio sprzyjały rozwojowi roślin. W pierwszej połowie miesiąca wystąpiły liczne opady i dość niskie temperatury, które sprzyjały porażeniom przez choroby grzybowe i wystąpieniu wtórnego zachwaszczenia. Uwilgotnienie gleby i ilość ciepła potrzebne dla wegetacji roślin w lipcu br. były dostateczne. W drugiej połowie miesiąca pogoda sprzyjała żniwiarzom; wilgotność po występujących wcześniej opadach deszczu zmniejszyła się i rozpoczęły się tzw. małe żniwa, czyli okres zbiorów rzepaku i jęczmienia ozimego. Do końca miesiąca zebrano ok. 95% jęczmienia ozimego i ok. 70% rzepaku ozimego. Najbardziej przedłużały się żniwa w rejonach północnych województwa. W drugiej połowie miesiąca przystąpiono do zbioru pozostałych zbóż ozimych, natomiast zbioru zbóż jarych jeszcze nie rozpoczęto. Zadowolający w województwie zachodniopomorskim był fakt, że po zakończonych żniwach rolnicy przystąpili

do wykonywania uprawek późniejszych, czyli talerzowania lub podorywki, co ma istotne znaczenie w kontekście utrzymania wilgoci w glebie pod przyszłe zasiewy. W połowie miesiąca powszechnie kwitły ziemniaki, przystąpiono też w tym czasie do sprzętu kolejnego pokosu siana łąkowego i wieloletnich roślin motylkowych. Zaobserwowano również korzystne warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych.

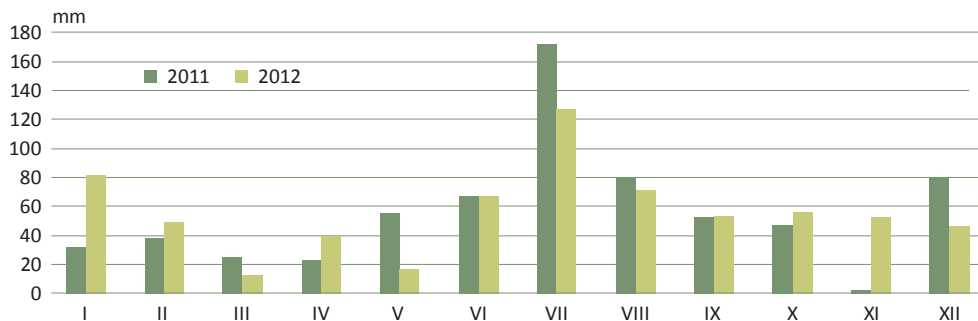
W sierpniu warunki agrometeorologiczne na ogół sprzyjały wykonywaniu prac polowych, głównie żniw i sianokosów. Pewnym utrudnieniem były jednak opady, szczególnie te o charakterze burzowym z silnymi wiatrami, a także lokalne gradobicia, powodujące straty i opóźnienia w zbiorach. Ceny zbóż oferowane przez podmioty skupowe były w większości satysfakcjonujące, a jakość zbieranych nasion dobra, przy uzyskiwanych średnich plonach. Zbiory na Pomorzu Zachodnim z powodu trudnych warunków atmosferycznych wiosną i wczesnym latem były opóźnione w stosunku do lat ubiegłych. Na południu regionu, gdzie wegetacja jest szybsza żniwa przebiegały sprawniej, natomiast na północy wolniej. W województwie zachodniopomorskim, biorąc pod uwagę niesprzyjające w 2012 r. warunki pogodowe, zebrane w tym sezonie zboże miało dobre parametry jakościowe, zawierało dużo białka i glutenu. Sianokosy przebiegały sprawnie. Stan roślin okopowych był dobry, zaobserwowano jednak wtórne zachwaszczenie oraz zagrożenie chorobami grzybowymi.

We wrześniu warunki agrometeorologiczne sprzyjały wszelkim pracom polowym. Zakończono siewy rzepaku ozimego i jęczmienia ozimego, natomiast siewy pozostałych ozimin do końca miesiąca zostały przeprowadzone w 80%. Warunki wilgotnościowe gleby były dość korzystne do kiełkowania ziarna i wschodów roślin, pomimo niewielkiej ilości opadów deszczu w tym okresie. W ciągu miesiąca kontynuowane były wykopki ziemniaków (przy dość wysokich plonach), zbiór kukurydzy na ziarno i zielonkę, a w trzeciej dekadzie lokalnie rozpoczęto zbiory buraków cukrowych.

Wykres 1. Średnie miesięczne temperatury powietrza ^a

^a Stacje meteorologiczne w Szczecinie, Koszalinie, Resku i Świnoujściu.

Wykres 2. Średnie miesięczne sumy opadów atmosferycznych ^a

^a Stacje meteorologiczne w Szczecinie, Koszalinie, Resku i Świnoujściu.

1.2. Zaopatrzenie rolnictwa w środki produkcji

Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK) pod zbiory w 2012 r. wyniosło 122,6 tys. ton i w porównaniu do roku poprzedniego było wyższe o 12,8 tys. ton (o 11,6%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych nawozów mineralnych zużyto 140,3 kg NPK (rok wcześniej – 124,9 kg), a w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze – 150,9 kg (o 15,4 kg więcej niż pod zbiory w 2011 r.). Przy średnim krajowym poziomie zużycia nawozów NPK wynoszącym 125,1 kg na 1 ha użytków rolnych i 129,6 kg na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze, nawożenie w województwie zachodniopomorskim było wyższe o 15,2 kg na 1 ha użytków rolnych i o 21,3 kg wyższe na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużyto 87,3 kg (o 12,4% więcej) nawozów azotowych, fosforowych – 23,8 kg (o 12,8% więcej) i potasowych – 29,2 kg (o 11,9% więcej).

Istotnym elementem warunkującym wykorzystanie nawożenia mineralnego i poziom produktywności gleb jest wapnowanie. W roku gospodarczym 2011/2012 zużyto 40,7 tys. ton nawozów wapniowych (łącznie z wapniowo-magnezowymi). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużycie wyniosło 46,6 kg CaO i było niższe niż w 2011 r. o 19,9%, ale o 38,3% wyższe od zanotowanego w kraju (33,7 kg). W roku gospodarczym 2011/12 poziom zużycia nawozów wapniowych był ponad 3-krotnie niższy od poziomu zużycia nawozów mineralnych. Utrzymuje się więc bardzo niski poziom nawożenia wapniowego.

Do czynników wpływających na zakwaszanie gleb, oprócz naturalnych warunków glebowo-klimatycznych można zaliczyć przede wszystkim zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne sprzyjające wymywaniu wapnia i magnezu z gleby oraz działanie nawozów mineralnych. Zakwaszenie gleb ogranicza przede wszystkim plonowanie upraw. Wpływa również niekorzystnie na środowisko poprzez zwiększenie emisji NO₂ do atmosfery oraz wymywanie azotu do wód. Stymuluje również dostępność metali ciężkich z gleby i gromadzenie ich w roślinach.

Według danych opracowanych w Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej udział gleb koniecznie wymagających wapnowania w przebadanej przez stację powierzchni wynosił w województwie zachodniopomorskim 18% (w Polsce – ponad 23%), gleb na których jest potrzebne wapnowanie – podobnie jak w kraju 16%, natomiast wapnowanie jest zbędne na powierzchni 32% gleb (w Polsce – 28%).

Stosunek N:P:K w dawce nawozowej w roku gospodarczym 2011/2012 kształtował się według proporcji 1 : 0,3 : 0,3, co oznacza, że w przeliczeniu na czysty składnik – azot (N) stanowił 62,2%, fosfor (P_2O_5) – 17,0%, a potas (K_2O) – 20,8%. Kierunek nawożenia charakteryzujący się rosnącym udziałem azotu, może wpływać niekorzystnie na procesy produkcyjne i powodować zwiększenie zagrożenia środowiskowego.

1.3. Zaopatrzenie w pasze

Sprzedaż pasz przemysłowych stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich w 2011 r. wyniosła ogółem ponad 417,6 tys. ton i była niższa niż przed rokiem o 3,4 tys. ton (o 0,8%).

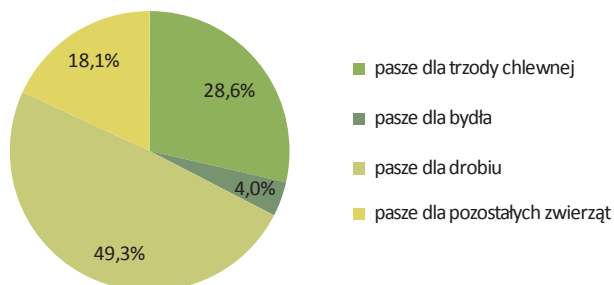
Żywienie zwierząt gospodarskich w postępującym procesie specjalizacji i intensyfikacji produkcji zwierzęcej wymaga stosowania odpowiednich pasz treściwych.

W 2011 r. producenci i importerzy dostarczyli na rynek województwa zachodniopomorskiego:

- 205,9 tys. ton produktów do karmienia drobiu,
- 119,2 tys. ton produktów do karmienia trzody chlewnej,
- 16,6 tys. ton produktów do karmienia bydła,
- 75,9 tys. ton produktów do karmienia pozostałych zwierząt (koni, owiec i ryb), bez udziału premiksów.

Udział pasz dla drobiu w dostawach pasz ogółem był największy i wynosił w 2011 r. 49,3% (wobec 42,1% przed rokiem). Zwiększył się w porównaniu z rokiem poprzednim udział produktów do karmienia trzody chlewnej w dostawach pasz ogółem (z 20,0% do 28,6%), bydła (z 2,0% do 4,0%) oraz pozostałych zwierząt (z 13,8% do 18,1%). W 2011 r. w dostawach pasz nie odnotowano produktów zwanych przedmieszkami do karmienia tzw. premiksów (przed rokiem ich udział wyniósł 22,1%).

Wykres 3. **Sprzedaż pasz stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich w 2011 r.**

Tablica 1. **Sprzedaż pasz^a stosowanych w żywieniu zwierząt gospodarskich**

Lata	Ogółem	Trzody chlewnej	Bydła	Drobiu	Pozostałych zwierząt ^b	Przedmieszki do karmienia
w tonach						
2010	420961	84152	8415	177367	58121	92906
2011	417566	119231	16550	205875	75910	–
2010 = 100						
2011	99,2	141,7	196,7	116,1	130,6	x

^a Dostawy na rynek krajowy przez producentów i importerów. ^b Konie, owce, ryby

2. Użytkowanie gruntów

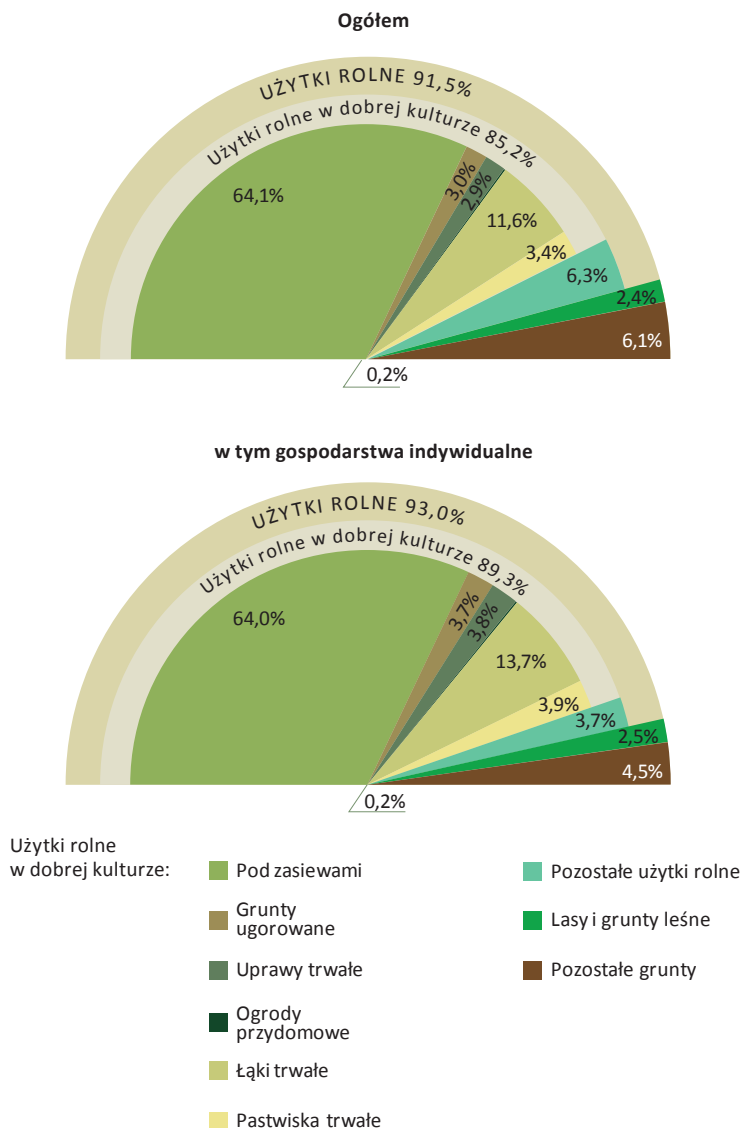
Powierzchnia gospodarstw rolnych (z siedzibą na terenie województwa zachodniopomorskiego) w 2012 r. wynosiła 954,2 tys. ha, z tego **użytki rolne** zajmowały 873,6 tys. ha, co stanowiło 91,5% powierzchni ogólnej gospodarstw.

Powierzchnia **lasów i gruntów leśnych** w gospodarstwach rolnych posiadających w użytkowaniu lasy i grunty leśne wyniosła 22,9 tys. ha, tj. 2,4% powierzchni ogólnej. Powierzchnia **gruntów** pozostałych w gospodarstwach rolnych (tj. pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych, rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia innych gruntów użytkowych – torfowiska, żwirownie oraz powierzchnia nieużytków) wynosiła 57,8 tys. ha, tj. 6,1% ogólnej powierzchni gruntów znajdujących się w użytkowaniu gospodarstw rolnych.

W powierzchni użytków rolnych – użytki rolne w dobrej kulturze zajmowały 812,9 tys. ha i stanowiły 93,1% ogólnej powierzchni użytków rolnych (85,2% powierzchni ogólnej gospodarstw). W ogólnej powierzchni użytków rolnych dominował udział **powierzchni zasiewów** i wynosił 612,2 tys. ha (70,1%). Udział **łąk trwałych** (111,0 tys. ha) wynosił 12,7%, a pastwisk **trwałych** (32,0 tys. ha) – 3,7%. Powierzchnia **gruntów ugorowanych** (28,9 tys. ha) stanowiła 3,3% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Udział powierzchni **upraw trwałych** (27,4 tys. ha) wynosił 3,1%, w tym powierzchnia **sadów** (25,4 tys. ha) stanowiła 2,9% ogólnej powierzchni użytków rolnych, a powierzchnia **ogrodów przydomowych** (1,4 tys. ha) wynosiła 0,2% ogólnej powierzchni użytków rolnych.

Powierzchnia **indywidualnych gospodarstw** rolnych wynosiła 688,7 tys. ha, w tym użytki rolne ogółem zajmowały 640,8 tys. ha (93,0% ogólnej powierzchni gospodarstw indywidualnych z siedzibą w województwie zachodniopomorskim). Powierzchnia pozostałych gruntów wynosiła 30,7 tys. ha, a lasów i gruntów leśnych – 17,2 tys. ha, (odpowiednio 4,5% i 2,5% powierzchni ogólnej gospodarstw indywidualnych).

Wykres 4. Struktura użytkowania gruntów w 2012 r.

W powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych – **użytki rolne w dobrej kulturze** zajmowały 615,5 tys. ha i stanowiły 96,0% ogólnej powierzchni użytków rolnych gospodarstw indywidualnych. Powierzchnia zasiewów **wynosiła** 441,0 tys. ha, a jej udział w ogólnej powierzchni użytków rolnych stanowił 68,8%. Udział powierzchni **upraw trwałych** (26,2 tys. ha) wynosił 4,1%, w tym powierzchnia **sadów** (24,5 tys. ha) stanowiła 3,8% ogólnej powierzchni użytków rolnych, natomiast powierzchnia **ogrodów przydomowych** – 1,3 tys. ha 0,2%. Powierzchnia gruntów ugorowanych w gospodarstwach indywidualnych wynosiła 25,7 tys. ha i stanowiła 5,8% powierzchni gruntów pod zasiewami.

W 2012 r. zanotowano dalszy wzrost średnich cen gruntów ornych w obrocie prywatnym. Średnia cena kupna-sprzedaży gruntów w województwie zachodniopomorskim wyniosła 16915 zł za 1 ha i była wyższa o 7,7% w porównaniu do roku poprzedniego. Przeciętna cena kupna-sprzedaży gruntów ornych w kraju wyniosła 25442 zł za 1 ha i była wyższa w porównaniu do roku poprzedniego o 23,2%.

Średnia cena kupna-sprzedaży łąk w województwie zachodniopomorskim wyniosła 11619 zł za 1 ha i była wyższa w porównaniu do poprzedniego roku o 11,4%. Średnia cena kupna-sprzedaży łąk w Polsce wyniosła 17742 zł za 1 ha (o 22,6% więcej niż w 2011 r.).

Tablica 2. **Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków**^a
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
		w ha	
OGÓŁEM	2010 ^b	955312	632221
	2011	879351	632331
	2012	873571	640812
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej		812949	615483
Pod zasiewami		612303	440967
Grunty ugorowane		28915	25744
Uprawy trwałe		27390	26205
w tym sady		25401	24479
Ogrody przydomowe		1448	1255
Łąki trwałe		111013	94540
Pastwiska trwałe		31980	26772
Użytki rolne pozostałe		60622	25329

^a Według siedziby użytkownika. ^b Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

3. Powierzchnia zasiewów

W 2012 r. powierzchnia zasiewów ogółem wyniosła 612,2 tys. ha i była większa o 3,5 tys. ha (o 0,6%) w porównaniu do roku poprzedniego. W użytkowaniu gospodarstw indywidualnych powierzchnia zasiewów również zwiększyła się (o 2,4%) i wyniosła 441,0 tys. ha.

W strukturze zasiewów dominowały zboża zajmując 65,7% ogólnej powierzchni zasiewów (przed rokiem – 73,9%). Rośliny przemysłowe zajmowały 19,4% ogólnej powierzchni upraw, a uprawy pastewne – 9,0%.

W strukturze zasiewów w porównaniu z poprzednim rokiem zmniejszył się procentowy udział zbóż ogółem (z kukurydzą na ziarno) z 73,9% do 65,7%, ziemniaków – z 2,2% do 1,9% oraz areal upraw pozostałych – z 1,6% do 1,4%. Wzrósł natomiast udział strączkowych na nasiona – z 2,0% do 2,6%, przemysłowych – z 13,8% do 19,4% i pastewnych – z 6,5% do 9,0%.

W 2012 r. powierzchnia zasiewów zbóż ogółem wyniosła 402,4 tys. ha (o 47,6 tys. ha mniej niż przed rokiem), w tym zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 388,5 tys. ha (o 45,9 tys. ha mniej).

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi powierzchnia **zbóż ozimych** wyniosła 257,2 tys. ha i była mniejsza niż w roku poprzednim o 11,1 tys. ha (o 4,1%), a powierzchnia zasiewów **zbóż jarych** wyniosła 131,3 tys. ha i była mniejsza o 34,8 tys. ha (o 21,0%).

W stosunku do 2011 r. zmniejszyła się powierzchnia **zbóż intensywnych** (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) o 41,3 tys. ha (o 13,2%) do 270,4 tys. ha, w tym pszenicy (o 23,4 tys. ha, tj. o 13,0%), jęczmienia (o 8,9 tys. ha, tj. 12,0%) i pszenżyta (o 8,9 tys. ha, tj. o 15,9%).

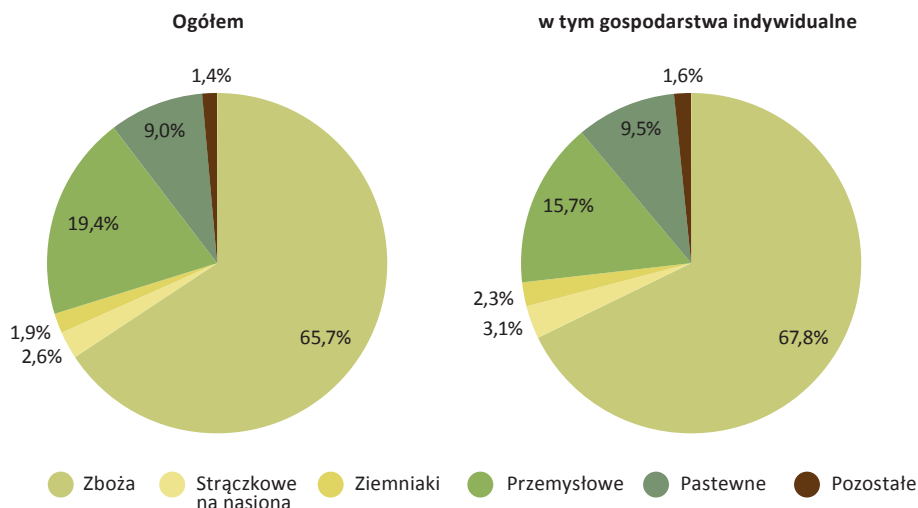
Powierzchnia uprawy **zbóż ekstensywnych** (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych również zmniejszyła się (o 3,7%) do 118,1 tys. ha. Wśród gatunków zaliczanych do tej grupy zmniejszyła się powierzchnia uprawy owsa (o 14,6 tys. ha, tj. o 36,6%) i mieszanek zbożowych (o 5,3 tys. ha, tj. o 36,9%), natomiast wzrosła powierzchnia uprawy żyta (o 15,3 tys. ha, tj. o 22,4%).

W 2012 r. odnotowano spadek powierzchni uprawy gryki (o 4,2 tys. ha, tj. o 44,7%), natomiast powierzchnia uprawy kukurydzy na ziarno wzrosła (o 2,5 tys. ha, tj. o 49,0%).

W 2012 r. powierzchnia uprawy **ziemniaków** w województwie zachodniopomorskim wyniosła 11,5 tys. ha (łącznie z powierzchnią działek członków gospodarstw spółdzielczych i pracowników gospodarstw państwowych) i zmniejszyła się w stosunku do poprzedniego roku o 2,1 tys. ha (o 15,5%).

Rośliny zaliczane do grupy **przemysłowych** w 2012 r. uprawiano na powierzchni 118,6 tys. ha, tj. o 34,8 tys. ha (o 41,4%) większej niż przed rokiem. Zwiększył się areal uprawy rzepaku i rzepiku (o 36,8 tys. ha, tj. o 52,6%), natomiast zmniejszyła się powierzchnia uprawy buraków cukrowych (o 0,4 tys. ha, tj. o 3,1%).

Wykres 5. **Struktura powierzchni zasiewów w 2012 r.**

Powierzchnia zasiewów roślin **pastewnych** (łącznie z kukurydzą na zielonkę oraz mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) wyniosła 55,0 tys. ha i zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 15,5 tys. ha (o 39,2%).

W 2012 r. odnotowano spadek powierzchni zasiewów roślin zaliczanych do grupy **pozostałe uprawy** (o 1,0 tys. ha, tj. o 10,4%).

Tablica 3. **Powierzchnia zasiewów zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011		2012		
	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach	w ha	w odsetkach	2011=100
OGÓŁEM	425856	100,0	449963	100,0	402396	100,0	89,4
Pszenica:	166939	39,2	180989	40,2	157550	39,2	87,0
ozima	147424	34,7	139003	30,9	119 439	29,7	85,9
jara	19514	4,6	41986	9,3	38111	9,5	90,8
Żyto	69484	16,3	68369	15,2	83716	20,8	122,4
Jęczmień:	60547	14,2	74562	16,6	65643	16,3	88,0
ozimy	22036	5,2	17692	3,9	18091	4,5	102,3
jary	38511	9,0	56870	12,6	47552	11,8	83,6
Owies	39537	9,3	39860	8,9	25273	6,3	63,4
Pszennyto:	58090	13,6	56098	12,5	47 172	11,7	84,1
ozime	42928	10,1	42181	9,4	34 639	8,6	82,1
jare	15162	3,6	13918	3,1	12 533	3,1	90,0
Mieszanki zbożowe:	14817	3,5	14434	3,2	9 104	2,3	63,1
ozime	1879	0,4	1002	0,2	1 302	0,3	129,9
jare	12938	3,0	13432	3,0	7 802	1,9	58,1
Gryka	10263	2,4	9344	2,1	5 165	1,3	55,3
Kukurydza na ziarno	4768	1,1	5073	1,1	7 558	1,9	149,0
Proso	486	0,1	934	0,2	984	0,2	105,4
Pozostałe zbożowe	924	0,2	300	0,1	231	0,1	77,0

4. Produkcja roślinna

4.1. Produkcja głównych upraw rolnych

Zboża

W 2012 r. **produkcja ziarna zbóż ogółem** wyniosła 1611,4 tys. ton i była wyższa niż przed rokiem o 22,1 tys. ton (o 1,4%). Produkcja **zbóż ozimych** wyniosła 1116,4 tys. ton, tj. o 69,6 tys. ton (o 6,7%) więcej niż przed rokiem, a **zbóż jarych** 443,5 tys. ton, tj. o 52,1 tys. ton (o 10,5%) mniej niż w roku poprzednim.

W porównaniu z 2011 r. w ogólnej produkcji ziarna zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zmniejszył się udział zbiorów zbóż intensywnych (z 77,2% do 73,9%), natomiast udział zbiorów zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) – zwiększył się (z 22,8% do 26,1%).

Pod względem produkcji zbóż ogółem województwo zachodniopomorskie zajmowało 8. lokatę w kraju po województwach: wielkopolskim, mazowieckim, lubelskim, kujawsko-pomorskim, dolnośląskim, opolskim i łódzkim.

Plony zbóż ogółem wyniosły 40,0 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w 2011 r. o 4,7 dt/ha (o 13,3%). Większość gatunków zbóż plonowało lepiej niż przed rokiem, a największy wzrost odnotowano w przypadku jęczmienia ozimego (o 24,3%), żyta (o 20,8%), pszenżyta ozimego (o 19,6%) i pszenżyta jarego (o 18,2%). Obniżkę plonów odnotowano w przypadku kukurydzy na ziarno (o 15,9%).

W 2012 r. w województwie zachodniopomorskim, pomimo zmniejszenia powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (o 10,6%), uzyskano produkcję większą niż przed rokiem (o 1,1%), przy równocześnie wyższej wydajności z jednostki powierzchni (o 13,2%).

Korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji zbóż w bieżącym roku miały przede wszystkim:

- sprzyjające warunki agrometeorologiczne w okresie siewów i pierwszej fazy wegetacji zbóż ozimych,
- dobre wyrośnięcie i rozkrzewienie zbóż ozimych w końcowej fazie wzrostu jesienią 2011 r.,
- dobry stan plantacji zbóż pozostawionych do dalszej wegetacji po zimie (plantacje przemarznięte zostały zaorane),
- wczesne ruszenie wegetacji – już w połowie marca umożliwiło rozpoczęcie wiosennych przesiewów po zaoranych oziminach oraz wydłużyło okres wegetacji upraw,
- przeprowadzenie w optymalnych terminach agrotechnicznych i sprzyjających warunkach agrometeorologicznych siewów zbóż jarych,
- bardzo dobre plonowanie zbóż jarych,
- korzystne warunki atmosferyczne podczas zbioru zbóż, umożliwiające zbiór bez większych strat,
- niska wilgotność ziarna zbóż zapewniająca sprawne omloty,
- realizacja inwestycji w gospodarstwach rolnych z wykorzystaniem środków UE zwiększająca dostępność nowoczesnych maszyn do uprawy roli, siewu i zbioru ziemiopłodów.

Niekorzystny wpływ na kształtowanie się produkcji zbóż miały:

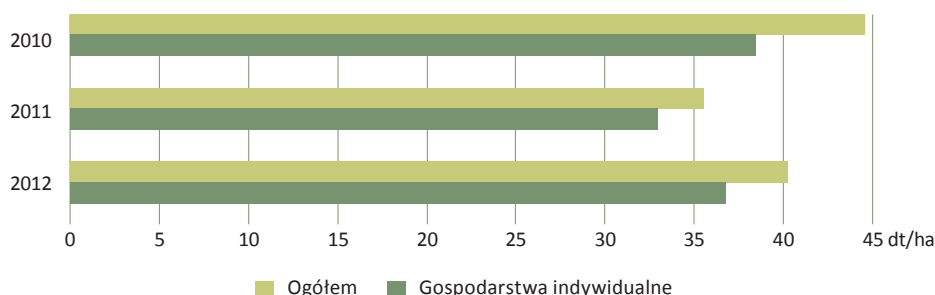
- trudne warunki zimowania upraw (zaorano około 10% zasianej powierzchni zbóż ozimych oraz 10% zasianej powierzchni rzepaku i rzepiku ozimego),
- znaczne wymarznienie zbóż ozimych, szczególnie, pszenicy w wyniku dużego spadku temperatury na wysokości węzła krzewienia pod koniec stycznia i w pierwszej połowie lutego, przy braku okrywy śnieżnej,
- konieczność wykonania przesiewów po zaoranych oziminach (niedobory kwalifikowanego materiału siewnego powodowały konieczność dokonywania przesiewów materiałem siewnym z różnych źródeł, często o niższej jakości),
- niższy niż w poprzednich latach areał uprawy zbóż ozimych posiadających wyższy potencjał plonotwórczy,
- lokalnie występujące ekstremalne zjawiska klimatyczne, tj. burze i nawałnice połączone z opadami gradu i silnym wiatrem.

W 2012 r. **plony zbóż ozimych ogółem** wyniosły 43,4 dt/ha, a **zbóż jarych ogółem** – 33,8 dt/ha. W skali roku odnotowano wzrost plonów zarówno zbóż ozimych ogółem – o 4,4 dt/ha (o 11,2%), jak i zbóż jarych ogółem – o 3,9 dt/ha (o 13,2%).

Plonowanie zbóż intensywnych ogółem w 2012 r. wyniosło 42,7 dt/ha i było wyższe niż w 2011 r. o 4,5 dt/ha (o 11,7%), a **zbóż ekstensywnych ogółem** – 34,4 dt/ha i było niższe o 5,7 dt/ha (o 19,8%).

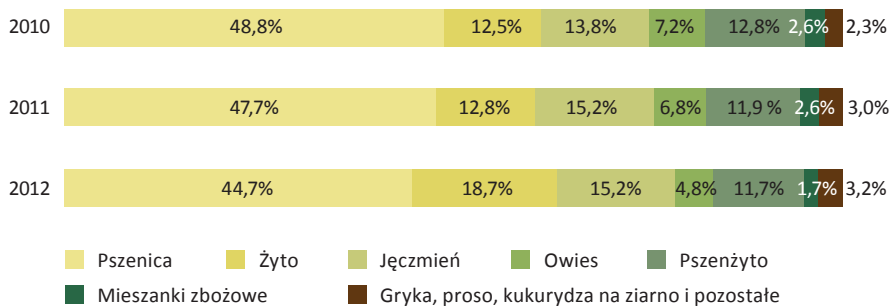
Plony zbóż podstawowych wraz z mieszankami zbożowymi w województwie zachodniopomorskim wyniosły 40,2 dt/ha, co lokowało województwo na 3. miejscu w kraju po województwie opolskim (51,1 dt/ha) i dolnośląskim (41,4 dt/ha).

Wykres 6. **Plony zbóż podstawowych z mieszankami**

Tablica 4. **Plony zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	z 1 ha w dt			2011=100
OGÓŁEM	43,7	35,3	40,0	113,3
Pszenica:	54,4	41,9	45,7	109,1
ozima	56,8	44,9	48,6	108,2
jara	36,5	32,1	36,6	114,0
Żyto	33,6	29,8	36,0	120,8
Jęczmień:	42,6	32,5	37,2	114,5
ozimy	52,5	36,7	45,6	124,3
jary	36,8	31,1	34,1	109,6
Owies	33,8	27,2	30,7	112,9
Pszennyto:	41,1	33,7	40,1	119,0
ozime	44,0	35,8	42,8	119,6
jare	32,9	27,4	32,4	118,2
Mieszanki zbożowe:	32,8	28,1	30,8	109,6
ozime	35,2	32,2	32,2	100,0
jare	32,4	27,8	30,5	109,7
Gryka	12,5	10,7	11,2	104,7
Kukurydza na ziarno	51,9	69,8	58,7	84,1
Proso	19,0	8,8	8,8	100,0
Pozostałe zbożowe	25,0	21,3	21,9	102,8

Wykres 7. **Udział zbiorów poszczególnych gatunków zbóż w zbiorach zbóż ogółem**

Rośliny przemysłowe

W 2012 r. powierzchnia uprawy roślin z grupy przemysłowe wyniosła 118,6 tys. ha i była wyższa niż przed rokiem o 34,8 tys. ha, tj. o 41,4%. W strukturze zasiewów ogółem powierzchnia upraw przemysłowych stanowiła 19,4%, w tym rzepaku i rzepiku ogółem – 17,4%, a buraków cukrowych – 1,9%.

Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku ogółem** była wyższa niż w roku ubiegłym o 36,8 tys. ha (o 52,6%). Plony w 2012 r. uzyskano na poziomie 28,9 dt/ha, tj. większym o 11,7 dt/ha niż w 2011 r. (o 68,0%). Powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku ozimego** zwiększyła się o 41,8 tys. ha (o 72,6%), natomiast powierzchnia uprawy **rzepaku i rzepiku jarego** zmniejszyła się o 5,0 tys. ha (o 40,9%).

Plony rzepaku i rzepiku ozimego wyniosły 29,4 dt/ha i były wyższe od ubiegłorocznych o 12,0 dt/ha (o 69,0%). Plony rzepaku i rzepiku jarego uzyskano na poziomie 22,3 dt/ha, tj. wyższym niż w roku ubiegłym o 6,1 dt/ha (o 37,7%).

Zbiory rzepaku i rzepiku ogółem w 2012 r. wyniosły 308,5 tys. ton i były wyższe od uzyskanych w 2011 r. o 188,0 tys. ton (o 156,0%).

O wyższym poziomie produkcji rzepaku i rzepiku ogółem zadecydowały zarówno znacznie większa powierzchnia uprawy oraz zdecydowanie lepsze niż w 2011 r. plony.

Zbiory rzepaku i rzepiku ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 16,5% zbiorów krajowych, co lokowało województwo na 1. miejscu w kraju. Pod względem plonów rzepaku i rzepiku ogółem województwo zajmowało 4. lokatę po województwie małopolskim (30,8 dt/ha), opolskim (30,5 dt/ha) i pomorskim (29,2 dt/ha).

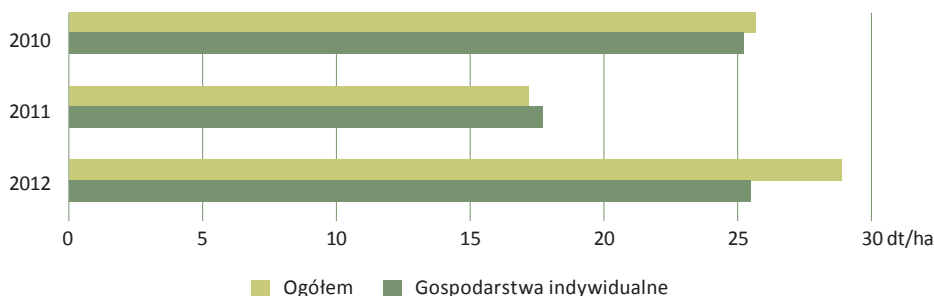
Korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji rzepaku w 2012 r. miały przede wszystkim:

- sprzyjające warunki agrometeorologiczne w okresie siewów i pierwszej fazy wegetacji rzepaku ozimego,
- dobre wyrośnięcie i rozkrzewienie rzepaku i rzepiku ozimego w końcowej fazie wzrostu jesienią 2011 r.,
- dobry stan plantacji rzepaku pozostawionych do dalszej wegetacji (plantacje przemarznięte zostały zaorane),
- wczesne ruszenie wegetacji już w połowie marca umożliwiło rozpoczęcie wiosennych przesiewów po zaoranych oziminach oraz wydłużyło okres wegetacji upraw,
- przeprowadzenie w optymalnych terminach agrotechnicznych i sprzyjających warunkach agrometeorologicznych siewów rzepaku jarego,
- bardzo dobre plonowanie rzepaku jarego,
- dobre warunki atmosferyczne podczas zbioru rzepaku, umożliwiające zbiór bez strat.

Niekorzystnie natomiast wpłynęły:

- trudne warunki zimowania upraw (zaorano około 10% zasianej powierzchni rzepaku i rzepiku ozimego),
- duży spadek temperatury na wysokości wężła krzewienia pod koniec stycznia i w pierwszej połowie lutego, przy braku okrywy śnieżnej,
- konieczność wykonania przesiewów po zaoranych oziminach (niedobory kwalifikowanego materiału siewnego powodowały konieczność dokonywania przesiewów materiałem siewnym z różnych źródeł, często o niższej jakości,
- lokalnie występujące ekstremalne zjawiska klimatyczne, tj. burze i nawałnice połączone z opadami gradu i silnym wiatrem.

Wykres 8. **Plony rzepaku i rzepiku**

Buraki cukrowe

W 2012 r. plony buraków cukrowych wyszacowano na 608 dt/ha. Zbiory buraków cukrowych określono na poziomie 692,3 tys. ton, tj. o 82,5 tys. ton (o 10,6%) niższym niż w roku poprzednim. Mniejsza produkcja buraków cukrowych była wynikiem niższych plonów (o 7,7%) w stosunku do poprzedniego roku, przy nieznacznie mniejszym areale uprawy (o 3,1%).

Pod względem produkcji buraków cukrowych województwo zachodniopomorskie zajmowało 6. lokatę w kraju po województwach: wielkopolskim (2844 tys. ton), kujawsko-pomorskim (2430 tys. ton), lubelskim (1733 tys. ton), dolnośląskim (1190 tys. ton) i opolskim (976 tys. ton). W 2012 r. zbiory buraków cukrowych stanowiły 5,6% zbiorów ogólnokrajowych.

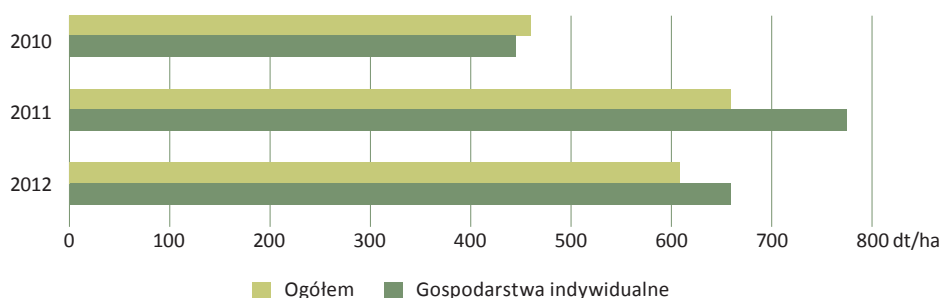
Wpływ na wysokość produkcji buraków cukrowych miały następujące czynniki:

- wczesne przystąpienie wiosną do siewów buraków cukrowych,
- długi okres wegetacji i bardzo korzystne warunki w końcowej fazie wegetacji i podczas zbiorów buraków cukrowych,
- dobry dla rozwoju buraków przebieg pogody w drugiej połowie maja i w czerwcu,

- optymalne warunki pogodowe we wrześniu i październiku sprzyjające wzrostowi masy liści i korzeni, a także polaryzacji, czyli gromadzeniu cukru w korzeniach (w województwie zachodniopomorskim polaryzacja ukształtowała się na poziomie 17%),
- realizacja inwestycji w gospodarstwach rolnych z wykorzystaniem środków UE zwiększająca dostępność nowoczesnych maszyn do uprawy roli, siewu i zbioru ziemniaków.

Najwięcej buraków cukrowych produkuje się w zachodniej części województwa (najlepsze gleby do uprawy buraków) w powiatach: pyrzyckim, stargardzkim, gryfickim i gryfińskim.

Wykres 9. **Plony buraków cukrowych**

Ziemniaki

W 2012 r. plony ziemniaków oszacowano na 260 dt/ha, tj. o 6,0 dt/ha (o 2,4%) więcej niż przed rokiem. Zbiory wyniosły 299,1 tys. ton, tj. o 45,6 tys. ton mniej niż w roku poprzednim (o 13,2%). Niższe zbiory były wynikiem zmniejszenia areału uprawy (o 15,5%), ale lepszego plonowania (o 2,4%).

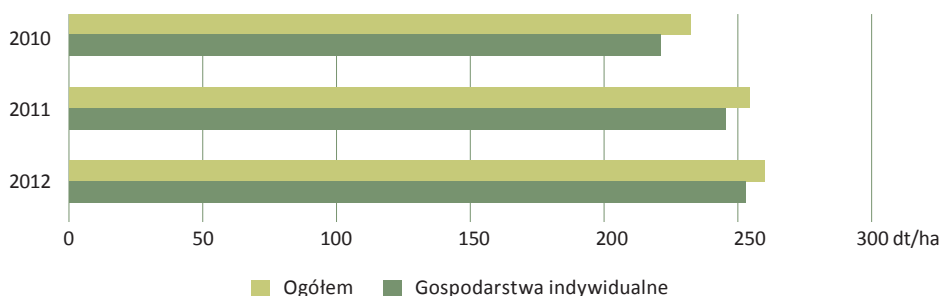
Pod względem produkcji ziemniaków województwo zachodniopomorskie zajmowało 12. lokatę w kraju (3,3% zbiorów krajowych), a pod względem osiągniętych plonów w kraju (230 dt/ha) – 5. lokatę, po województwie: opolskim (309 dt/ha), dolnośląskim (278 dt/ha), wielkopolskim (273 dt/ha) łódzkim (266 dt/ha).

Zachodniopomorscy rolnicy produkują zarówno ziemniaki tzw. konsumpcyjne, jak i przemysłowe, np. do produkcji mączki ziemniaczanej. Sprzyjające warunki przyrodnicze w okresie wegetacji w 2012 r. wpłynęły bardzo korzystnie na plonowanie ziemniaków. Dość równomierne opady w okresie od lipca do września i chłodniejsze noce wpłynęły na ograniczenie porażenia roślin przez zarazę ziemniaczaną, natomiast ciepłe dni sprzyjały wzrostowi bulw. Dodatkowo na wysokość plonów miał wybór przez rolników odmian wysokoplennych, takich jak: Denar, Lord, Korona, Vineta, Owacja, Tajfun, Bartek, Ibis, których plony są w lepszych warunkach wilgotnościowych bardzo wysokie, a niektóre z nich ponadto mają mniejsze wymagania glebowe. U odmian średnio-wczesnych i średnio późnych, które przeważają w województwie

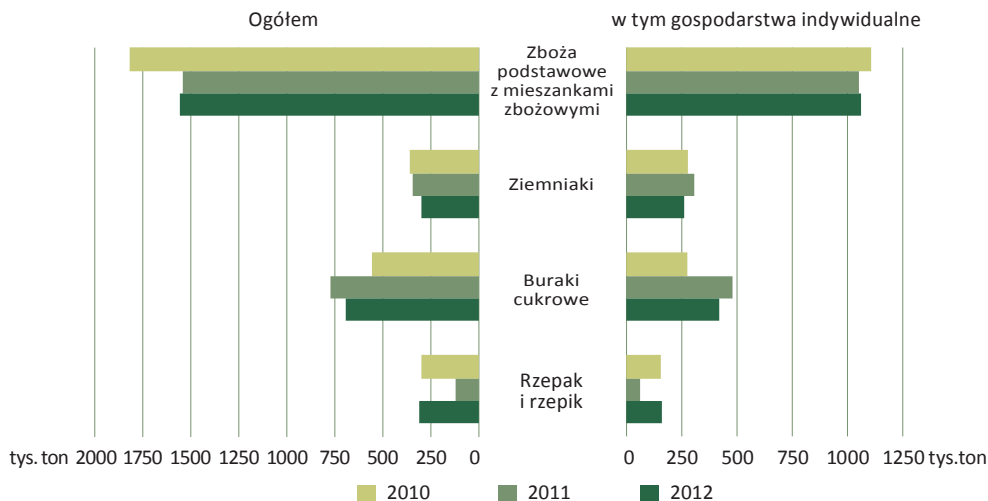
zachodniopomorskim, wystąpiło wydłużenie okresu wegetacji, dzięki czemu odmiany te charakteryzowały się wyższym plonem. Duży wpływ na wyższe plonowanie ziemniaków ma uprawa nowych (zagranicznych oraz krajowych) odmian, które charakteryzują się wyższą plennością i odpornością na choroby, szczególnie zarazę ziemniaczaną.

Zauważalna jest z roku na rok wciąż poprawiająca się agrotechnika w uprawie ziemniaka. Z uprawy tej rośliny (przy zmniejszającej się powierzchni jego uprawy) rezygnują z reguły mniejsze gospodarstwa rolne stosujące niskonakładową technologię uprawy. Zabiegi agrotechniczne stosowane w uprawie ziemniaków są coraz bardziej przemyślane ekonomicznie np. coraz więcej plantatorów przekonuje się do jesiennej przyorywania obornika, co ma wpływ na wcześniejsze rozpoczęcie sadzenia wiosną, lepsze wykorzystanie składników pokarmowych i uzyskanie wyższych plonów. Coraz częściej są też wymieniane sadzeniaki na kwalifikowane i wprowadzane nowe odmiany, u których przy zastosowaniu odpowiedniej agrotechniki nawet zmniejszenie ochrony przeciw zarazie ziemniaka w mniejszym stopniu redukuje plony. Nowe odmiany odznaczają się też wyższą odpornością na zarazę ziemniaka.

Wykres 10. **Plony ziemniaków**

Wykres 11. **Zbiory głównych ziemiopłodów**

Strączkowe jadalne

Strączkowe jadalne zajmowały tylko 0,1% ogólnej powierzchni pod zasiewami, a are-
ał ich uprawy zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego (o 48,5%) i wynosił 0,5 tys. ha.
W 2012 r. produkcja strączkowych wyniosła 1,1 tys. ton i była o 1,0 tys. ton (49,9%) mniejsza
w porównaniu do roku poprzedniego. Spadek produkcji jest wynikiem przede wszystkim zmniej-
szenia areалу uprawy (o 49,5%), jak również nieznacznie niższych plonów (o 2,5%).

*W produkcji strączkowych jadalnych województwo zachodniopomorskie lokowało się na
14. miejscu w kraju (1,2% zbiorów krajowych).*

Tablica 5. **Powierzchnia paszowa**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w tys. ha			2011=100
OGÓŁEM	194,1	182,1	198,0	108,7
Trwałe użytki zielone	151,2	142,6	143,0	100,3
Polowe uprawy pastewne	43,0	39,5	55,0	139,2
Udział polowych upraw pastewnych w powierzchni zasiewów ogółem w %	6,5	6,5	9,0	138,5

Ogólna powierzchnia paszowa roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym, łącznie
z arealem trwałych użytków zielonych, wyniosła 198,0 tys. ha i była wyższa o 15,9 tys. ha
(o 8,7%) niż w roku poprzednim. Zwiększeniu uległa powierzchnia polowych upraw pastewnych
o 15,5 tys. ha (o 39,2%) oraz powierzchnia trwałych użytków zielonych o 0,4 tys. ha (o 0,3%).

Udział ogólnej powierzchni paszowej w stosunku do ogólnej powierzchni zasiewów wyniósł
32,3% i był wyższy niż w roku ubiegłym o 2,4 p. proc., z tego polowe uprawy pastewne stanowiły
9,0%, tj. o 2,5 p. proc. więcej niż w 2011 r.

W skali roku odnotowano ponad dwukrotny wzrost powierzchni kukurydzy na zielonkę
(o 11,1 tys. ha) oraz o 19,2% (o 5,1 tys. ha) powierzchni motylkowych drobnonasiennych i traw
na zielonkę. Zmniejszyła się natomiast powierzchnia upraw okopowych pastewnych (o 17,2%)
oraz strączkowych pastewnych na zielonkę (o 37,1%).

Tablica 6. **Zbiory roślin pastewnych na paszę**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w tys. ton			2011=100
Okopowe pastewne	10,7	11,7	10,9	93,2
Strączkowe pastewne	15,1	31,7	20,6	64,9
Motylkowe drobnonasienne ^a	549,8	515,4	618,5	120,0
Kukurydza na zielonkę	366,1	477,5	1003,5	210,2
Trwałe użytki zielone ^b	528,1	543,1	558,7	102,9
łąki trwałe	427,6	426,0	446,2	104,7
pastwiska trwałe	100,5	117,0	112,4	96,1
Poplony i wsiewki	804,2	0,7	0,8	107,3

^a Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. ^b W przeliczeniu na siano.

4.2. Produkcja z trwałych użytków zielonych

W województwie zachodniopomorskim stan trwałych użytków zielonych po zimie 2011/2012 był na ogół dobry. Na łąkach i pastwiskach lokalnie wystąpiły niewielkie zastoiska wody. Wegetacja trwałych użytków zielonych ruszyła w drugiej dekadzie marca, a na znacznym obszarze województwa w trzeciej dekadzie. Niskie temperatury w kwietniu spowolniły proces wegetacji roślinności na trwałych użytkach. W końcu kwietnia i w maju poprawiły się warunki meteorologiczne, co wpłynęło na przyspieszenie wzrostu i rozwoju zielonej masy. Korzystna pogoda w tym okresie spowodowała, że w większości rejonów województwa sianokosy rozpoczęto wcześniej niż w roku ubiegłym, co miało duży wpływ na jakość szybko dosychającego siana. Siano pierwszego pokosu było dobrej jakości i wysokiej wartości pokarmowej. Warunki meteorologiczne i zaopatrzenie roślin w wodę w czerwcu i lipcu było na ogół dobre, stąd plony i zbiory drugiego pokosu siana łąkowego były dość wysokie.

W sierpniu warunki pogodowe były korzystne do odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych. Zaopatrzenie roślin w wodę było dobre, a czynnikiem ograniczającym plonowanie było słabe nawożenie oraz częste opady, które przeszkadzały w szybkim suszeniu siana i utrudniały sprzęt.

Powierzchnia trwałych użytków zielonych w 2012 r. wyniosła 143,0 tys. ha i w porównaniu do 2011 r. zwiększyła się o 0,4 tys. ha. Łączne plony z trwałych użytków zielonych w przeliczeniu na siano wyniosły 39,1 dt/ha i były wyższe od uzyskanych w poprzednim roku o 1,0 dt/ha. Produkcja siana z trwałych użytków zielonych wyniosła 558,7 tys. ha i była wyższa niż przed rokiem o 15,6 tys. ha (o 2,9%).

Powierzchnia łąk trwałych wyniosła 111,0 tys. ha i w porównaniu do 2011 r. zwiększyła się o 1,5 tys. ha. Plony z łąk trwałych (łącznie z trzech pokosów) wyniosły 40,2 dt/ha i były wyższe o 1,3 dt/ha (o 3,3%), a produkcja siana (łącznie z trzech pokosów) – 446,2 tys. ton (wyższa o 4,7%).

Powierzchnia pastwisk trwałych wyniosła 32,0 tys. ha i w porównaniu do 2011 r. zmniejszyła się o 1,1 tys. ha (o 3,4%). Przy plonie wynoszącym 176 dt/ha zielonki, tj. o 0,6% niższym od uzyskanego w 2011 r. produkcja zielonki z pastwisk wyniosła 562,1 tys. t i była niższa o 23,1 tys. t niż w roku poprzednim (o 3,9%).

Tablica 7. **Powierzchnia nasion roślin pastewnych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w ha			2011=100
Strączkowe pastewne (z łubinem gorzkim) i mieszkankami zbożowo-strączkowymi	11805	11352	16013	141,1
Motylkowe drobnonasienne i trawy	1228	1490	3414	229,1

W 2012 r. zwiększyła się powierzchnia, z której dokonano zbioru nasion roślin strączkowych pastewnych oraz nasion roślin motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw. Łącznie wyniosła ona 19,4 tys. ha i w porównaniu do 2011 r. była wyższa o 6,6 tys. ha (o 51,3%). Ponad czterokrotnie zwiększyła się powierzchnia zbioru nasion traw polowych.

W 2012 r. powierzchnia uprawy roślin strączkowych pastewnych na nasiona (z łubinem gorzkim i mieszankami zbożowo-strączkowymi) wyniosła 16,0 tys. ha i była wyższa niż w poprzednim roku o 4,7 tys. ha (o 41,1%). Zbiory kształtowały się na poziomie 27,2 tys. ton i wzrosły w skali roku o 8,8 tys. ton (o 47,8%). W grupie motylkowych drobnonasiennych oraz innych pastewnych i traw zbiory wzrosły prawie trzykrotnie i wyniosły 2,2 tys. ton.

Tablica 8. **Zbiory nasion roślin pastewnych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w tonach			2011=100
Strączkowe pastewne (z łubinem gorzkim) i mieszankami zbożowo-strączkowymi	19737	18422	27226	147,8
Motylkowe drobnonasienne i trawy	622	762	2203	289,2

4.3. Warzywa gruntowe i owoce z drzew i krzewów

W województwie zachodniopomorskim wysiew warzyw do gruntu przebiegał zgodnie z terminami siewu. Warunki agrometeorologiczne nie sprzyjały wschodom roślin z powodu niskich temperatur. Susza w maju spowolniła rozwój większości warzyw wczesnych. Dalszy przebieg warunków agrometeorologicznych był na ogół korzystny dla wzrostu i rozwoju warzyw, szczególnie w lipcu, kiedy opady deszczu poprawiły uwilgotnienie gleby, wpływając korzystnie na dalszą wegetację.

W 2012 r. powierzchnia uprawy warzyw gruntowych wyniosła 2,9 tys. ha i kształtowała się na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Wzrosła powierzchnia warzyw z grupy pozostałe (o 11,6%) oraz cebuli (o 6,0%). Zmniejszyła się natomiast powierzchnia pomidorów (o 20,3%), ogórków (o 8,1%), buraków ćwikłowych (o 5,8%), kalafiorów (o 4,6%), kapusty (o 3,0%) oraz marchwi (o 1,5%).

W gospodarstwach indywidualnych areał powierzchni uprawy warzyw gruntowych wyniósł 2,6 tys. ha i był niższy o 3,8% od ubiegłorocznego.

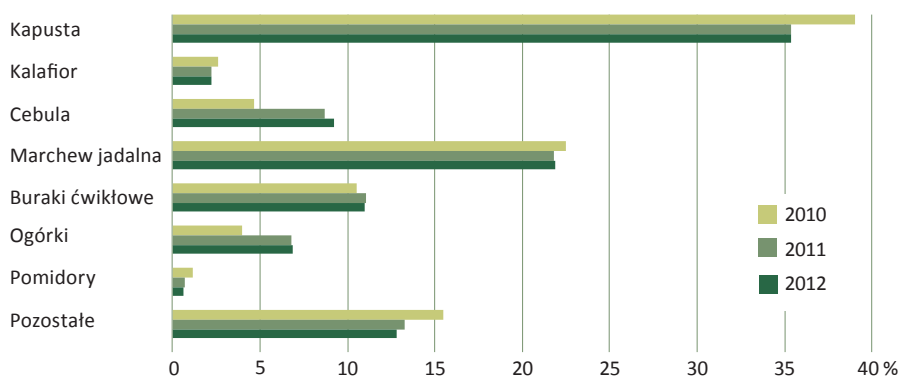
Tablica 9. **Zbiory warzyw i owoców**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w tys. ton			2011 = 100
Warzywa ogółem	94,2	101,1	96,2	95,2
gruntowe	83,7	87,9	86,0	97,9
spod osłon	10,5	13,2	10,2	77,3
Owoce ogółem	32,2	29,1	36,2	124,6
z drzew	18,1	15,9	20,7	129,8
z krzewów i plantacji jagodowych	14,1	13,1	15,6	118,3

Łączne zbiory warzyw (gruntowych i spod osłon) w 2012 r. wyniosły 96,2 tys. ton, tj. o 4,8% mniej niż przed rokiem, z tego zbiory warzyw gruntowych były niższe o 2,1%, a spod osłon – o 22,7%. Największy spadek produkcji warzyw gruntowych dotyczył pomidorów (o 22,9%), kalafiorów (o 3,4%), buraków ćwikłowych (o 2,7%), kapusty (o 1,9%) oraz marchwi jadalnej (o 1,3%). Większe niż w 2011 r. zbiory odnotowano w produkcji cebuli (o 2,7%, przy plonowaniu niższym o 3,4%) oraz ogórków gruntowych (o 0,6%, przy plonowaniu wyższym o 9,5%).

Produkcja warzyw gruntowych skoncentrowana była w większości w gospodarstwach indywidualnych, w których stanowiła 94,1% ogólnej produkcji warzyw gruntowych.

Wykres 12. **Struktura zbiorów warzyw gruntowych**

W 2012 r. łączne zbiory owoców z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 36,2 tys. ton i były wyższe o 0,7 tys. ton (o 24,6%) niż przed rokiem.

Warunki wegetacji dla drzew i krzewów owocowych były zróżnicowane w zależności od rejonu województwa. Uprawy sadownicze na ogół dobrze przetrzymały i nie odnotowano większych strat mrozowych, chociaż przetrzymywanie było zależne od położenia plantacji i gatunku. Kwitnienie drzew i krzewów owocowych było obfite, lecz bardzo silne kwietniowe przymrozki uszkodziły kwiaty i zawiązki owoców, szczególnie grusz, śliw, moreli i brzoskwiń. W sadach jabłoniowych zaobserwowano przemarznięcie podstawy pąka kwiatowego, wskutek czego było mniej zawiązanych pąków kwiatowych; nie miało to większego wpływu na wysokość zbiorów, ponieważ owoców na drzewach było mniej, ale większych, niż w roku ubiegłym, co miało wpływ na wyższą plonów.

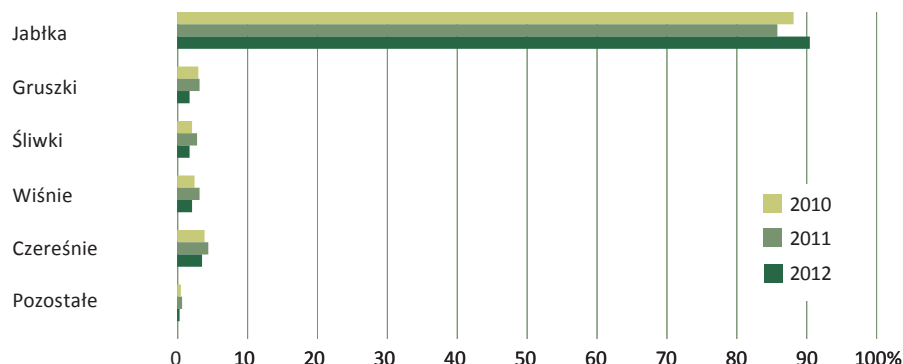
Powierzchnia sadów jabłoniowych w 2012 r. wyniosła 12,7 tys. ha i była wyższa niż przed rokiem o 4,6 tys. ha (o 56,9%). Na tak znaczący wzrost powierzchni sadów jabłoniowych w województwie zachodniopomorskim miały wpływ dopłaty ARMiR do tej uprawy.

Na plantacjach krzewów owocowych i plantacjach jagodowych nie odnotowano większych strat zimowych. Niskie temperatury powietrza w czasie kwitnienia spowodowały słaby oblot pszczoł, co nie sprzyjało dobremu zapyleniu i miało duży wpływ na obniżenie plonów. Częste opady w lipcu sprzyjały rozwojowi chorób grzybowych i konieczne było zwiększenie ilości zabiegów ochrony roślin.

Łączna produkcja z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosła 36,2 tys. ton i była wyższa niż w 2011 r. o 7,1 tys. ton (o 24,6%).

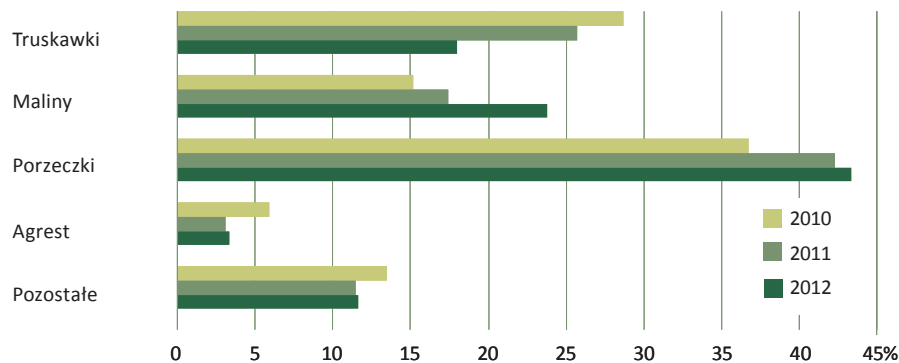
W 2012 r. produkcja owoców z drzew wyniosła 20,7 tys. ton i była o 4,8 tys. ton (o 29,8%) wyższa niż przed rokiem. Zwiększyły się zbiory owoców z drzew jabłoni (o 36,8%) i czereśni (o 5,7%), natomiast zmniejszyły się zbiory śliwe (o 29,3%), grusz (o 23,6%), wiśni (o 15,9%) oraz owoców z grupy pozostałe – brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich (o 5,7%).

Wykres 13. **Struktura zbiorów owoców z drzew**

Łączne zbiory owoców z krzewów i plantacji jagodowych w 2012 r. wyniosły 15,6 tys. ton i były o 2,5 tys. ton (o 18,3%) wyższe od zbiorów z roku poprzedniego, z tego malin – o 61,7%, agrestu – o 24,9%, porzeczek – o 21,2%, owoców z grupy pozostałe – o 19,4%. Niższe zbiory odnotowano w produkcji truskawek o 579 ton (o 17,2%). W ogólnej produkcji owoców z drzew udział zbiorów z gospodarstw indywidualnych wyniósł 74,2%, a z krzewów owocowych i plantacji jagodowych – 98,5%.

Wykres 14. **Struktura zbiorów owoców z krzewów i plantacji owocowych**

5. Produkcja zwierzęca

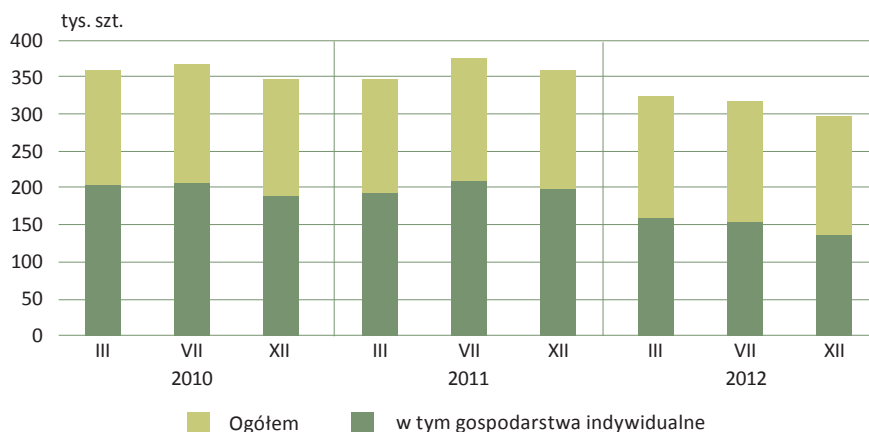
Trzoda chlewna

W końcu listopada 2012 r. pogłowia trzody chlewnej w województwie zachodniopomorskim liczyło 294,7 tys. sztuk, tj. o 17,5% mniej w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. Spadła liczebność wszystkich grup struktury stada trzody chlewnej, najbardziej – pogłowia trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 24,7%). Pogłowia loch na chów zmniejszyły się o 18,5%, w tym pogłowia loch prośnych – o 16,0% do 19,9 tys. sztuk. W gospodarstwach indywidualnych znajdowało się 134,2 tys. sztuk, tj. 45,5% pogłowia ogółem.

W końcu listopada 2012 r. obsada trzody chlewnej ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 33,7 sztuki (przed rokiem – 40,6), w tym loch – 3,5 sztuki (przed rokiem – 4,2).

Województwo zachodniopomorskie odznaczało się niewielkim udziałem trzody chlewnej w kraju (2,6%), co lokowało je na 10. miejscu.

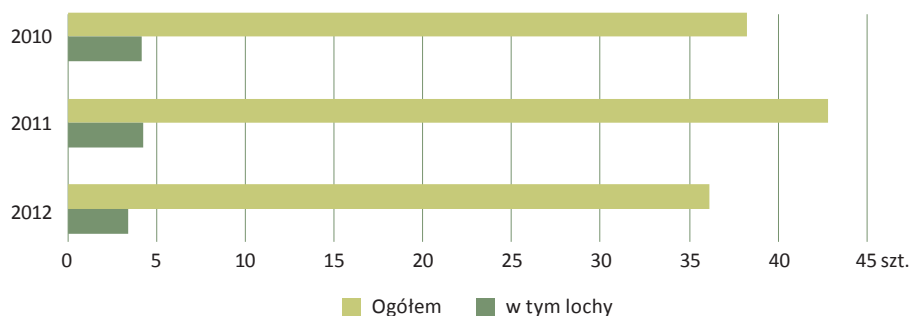
Wykres 15. **Pogłowia trzody chlewnej**

Tablica 10. **Pogłowia trzody chlewnej ogółem według kolejnych badań reprezentacyjnych w 2012 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Gospodarstwa indywidualne		Gospodarstwa pozostałe	
	w tys. szt.	2011=100	w tys. szt.	2011=100	w tys. szt.	2011=100
Marzec	324,2	93,2	158,4	83,0	165,8	105,7
Lipiec	315,1	83,8	152,8	73,3	162,3	96,9
Listopad	294,7	82,5	134,2	68,3	160,5	100,0

Wykres 16. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Bydło

W grudniu 2012 r. pogłowie bydła liczyło 95,8 tys. sztuk, tj. o 2,2% mniej niż przed rokiem. Zmniejszenie liczebności stada bydła ogółem wynikało ze spadku pogłowia młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 2,9%) oraz grupy bydła w wieku 2 lat i więcej (o 2,6%).

Stado podstawowe krów wynosiło 40,8 tys. sztuk i było niższe o 1,7 tys. sztuk (o 4,1%); równocześnie spadło w skali roku pogłowie cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 0,9%).

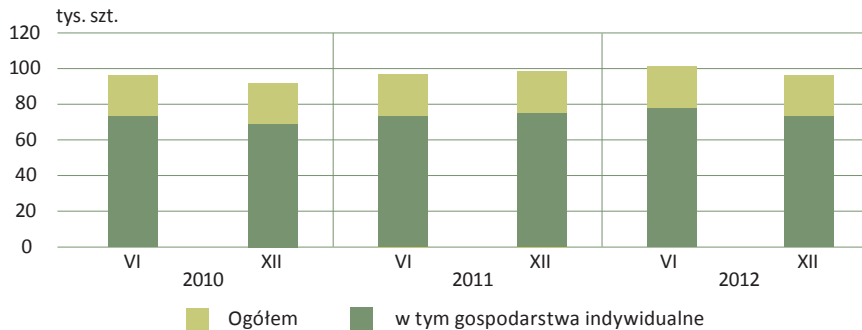
W gospodarstwach indywidualnych, które utrzymywały 75,8% całego pogłowia bydła w województwie, pogłowie było o 1,8 tys. sztuk (o 2,4%) niższe niż przed rokiem.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2012 r. wynosiła 11,6 sztuk, w tym krów – 4,8 sztuk (wobec 10,9 i 4,5 sztuki w czerwcu 2011 r.).

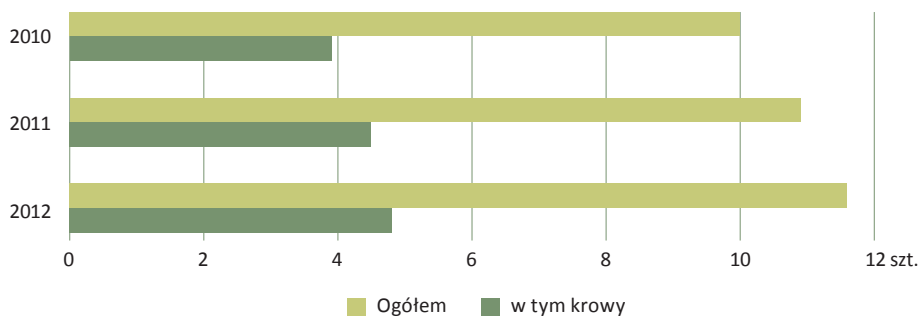
W strukturze stada bydła ogółem według poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w grudniu 2012 r. udział cieląt w wieku poniżej 1 roku wyniósł 27,5%, młodego bydła w wieku 1-2 lat – 22,3%, bydła dorosłego – 50,2%, w tym krów – 42,5%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia bydła rejestrowaną w grudniu 2011 r. zwiększył się udział cieląt (o 0,4 p. proc.), natomiast zmniejszył się udział młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 0,2 p. proc.) oraz bydła dorosłego w wieku 2 lat i więcej (o 0,2 p. proc.), w tym krów (o 0,9 p. proc.).

Pod względem pogłowia bydła województwo zachodniopomorskie zajmowało 13. lokatę (udział w kraju – 1,7%).

Wykres 17. **Pogłowie bydła**Tablica 11. **Pogłowie bydła według kolejnych badań reprezentacyjnych w 2012 r.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Gospodarstwa indywidualne		Gospodarstwa pozostałe	
	w tys. szt.	2011=100	w tys. szt.	2011=100	w tys. szt.	2011=100
Ogółem						
Czerwiec	100,9	105,0	77,0	106,3	23,9	101,0
Grudzień	95,8	97,8	72,6	97,6	23,2	98,5
w tym krowy						
Czerwiec	41,8	104,5	31,7	105,2	10,1	102,3
Grudzień	40,8	95,9	30,8	94,6	10,0	100,2

Wykres 18. **Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych**

Owce

W chowie owiec odnotowano nieznaczny spadek pogłowia. W czerwcu 2012 r. pogłowie owiec wynosiło 8,3 tys. sztuk i było niższe o 0,9% niż przed rokiem. Na 100 ha użytków rolnych przypadała, podobnie jak przed rokiem, 1,0 sztuka.

Udział województwa zachodniopomorskiego w krajowym pogłowie owiec wynosił 3,1%, co plasowało województwo na 12. miejscu w kraju.

Drób

Pogłowie drobiu ogółem (w wieku powyżej 2 tygodni) w czerwcu 2012 r. wynosiło 6750,8 sztuk i było niższe niż przed rokiem o 1577,6 tys. sztuk (o 18,9%). Obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wynosiła 772,8 sztuk (wobec 919,6 sztuk w czerwcu 2011 r.).

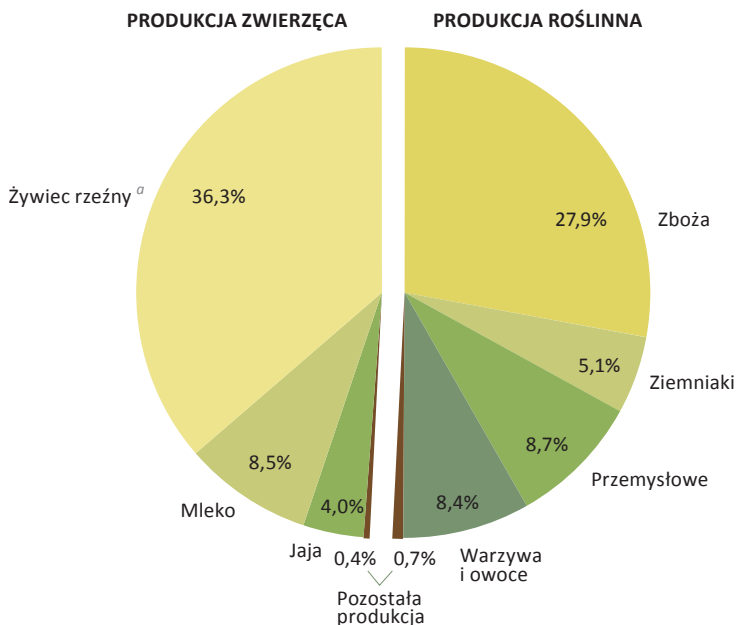
Pod względem pogłowia drobiu województwo zachodniopomorskie zajmowało 5. lokatę (udział w kraju – 5,2%).

6. Wartość produkcji rolniczej

W województwie zachodniopomorskim w 2011 r. w odniesieniu do poprzedniego roku nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej o 1,7%, wynikający z niższej o 2,1% niż rok wcześniej produkcji zwierzęcej i o 1,4% niższej produkcji roślinnej. Dominujący wpływ na zdolność produkcyjną rolnictwa w województwie miały gospodarstwa indywidualne, które wytworzyły 73,0% globalnej produkcji.

W 2011 r. z wartości końcowej produkcji w województwie zachodniopomorskim na dominującą produkcję zwierzęcą przypadało 50,1%. Wartość produkcji końcowej w 2011 r. w porównaniu z rokiem poprzednim była niższa o 0,8%, na co wpływ miał spadek produkcji zwierzęcej o 2,7%, przy równoczesnym wzroście produkcji roślinnej – o 1,1%. W analizowanym roku w towarowej produkcji rolniczej nastąpił spadek produkcji ogółem o 5,0%, przy spadku wartości produkcji zwierzęcej o 6,2% i roślinnej o 3,8%.

Wykres 19. Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2011 r.

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

7. Skup i ceny produktów rolnych

W 2012 r. porównaniu z rokiem poprzednim **na rynku zbóż** odnotowano znaczny wzrost cen zbóż, pomimo wzrostu podaży ziarna ze zbiorów w 2011 r. i wyższymi zbiorami w 2012 r.

Średnia cena skupu pszenicy w I półroczu 2012 r. wyniosła 84,21 zł/dt i była o 6,8% niższa niż przed rokiem, a żyta – 77,27 zł/dt (wyższa o 0,6%). W obrocie targowiskowym cena pszenicy ukształtowała się na poziomie 97,80 zł/dt (wzrost o 15,8%), a żyta – 82,67 zł/dt (wzrost o 32,8%).

W II półroczu 2012 r., przy zwiększonej podaży po zbiorach (wyższych niż w roku ubiegłym), średnie ceny skupu pszenicy (91,43 zł/dt) i żyta (73,35 zł/dt) były wyższe niż przed rokiem odpowiednio o 20,1% i 6,6%. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 104,94 zł (wzrost o 19,6%), a za 1 dt żyta – 82,00 zł (wzrost o 8,3%).

W 2012 r. w skupie za pszenicę płacono średnio 89,25 zł/dt, a za żyto – 73,91 zł/dt, tj. więcej odpowiednio o 12,8% i 5,4% niż przed rokiem. Średnie ceny targowiskowe pszenicy wyniosły 101,37 zł/dt, a żyta – 84,20 zł/dt i były wyższe odpowiednio o 17,8% i 19,5%.

Tablica 12. **Skup zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w tonach			2011=100
Zboża ogółem	1032167	973091	973091	111,6
w tym zboża podstawowe ^a				
z mieszankami zbożowymi	1019677	938589	938589	111,6
w tym:				
pszenica	633058	602170	602170	92,1
żyto	142071	111337	111337	210,3

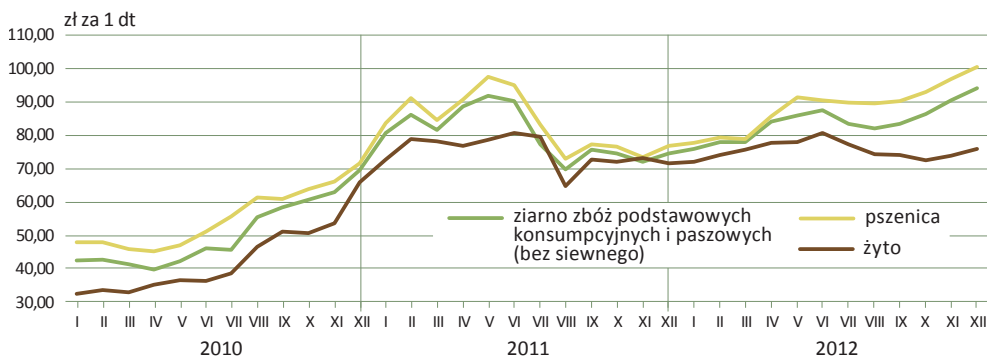
^a Łącznie z siewnym.

Skup zbóż ogółem w 2012 r. wyniósł 1085,7 tys. ton, tj. o 11,6% więcej niż w roku poprzednim, w tym pszenicy – 554,6 tys. ton, tj. o 7,9% mniej (77,0% zbiorów, wobec 79,0% przed rokiem), a żyta – 234,2 tys. ton, tj. ponad 2-krotnie więcej (77,8% zbiorów, wobec 54,7% niż przed rokiem).

Zbóż konsumpcyjnych i paszowych skupiono 1045,4 tys. ton, tj. o 11,5% więcej niż w poprzednim roku, w tym pszenicy – 553,7 tys. ton (mniej o 7,9%), a żyta – 233,9 tys. ton (ponad 2-krotnie więcej).

Tablica 13. **Ceny skupu zbóż**

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2012		VII-XII 2012		I-XII 2012	
	w zł/dt	I-VI 2011=100	w zł/dt	VI-XII 2011=100	w zł/dt	I-XII 2011=100
Zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe (bez siewnego)	81,74	94,8	83,36	113,6	82,98	109,5
w tym:						
pszenica	84,21	93,2	91,43	120,1	89,25	112,8
żyto	77,27	100,6	73,35	106,6	73,91	105,4

Wykres 20. **Przeciętne ceny skupu zbóż**

Sytuacja na rynkach **podstawowych produktów zwierzęcych** kształtowała się pod wpływem zwiększonej podaży zbóż i wroście ich cen, mniejszego zainteresowania odchowem bydła w II półroczu 2012 r., stopniowego spadku pogłowia trzody chlewnej oraz wzrostu produkcji i skupu żywca drobiowego (przy wyższych cenach żywca drobiowego w skupie).

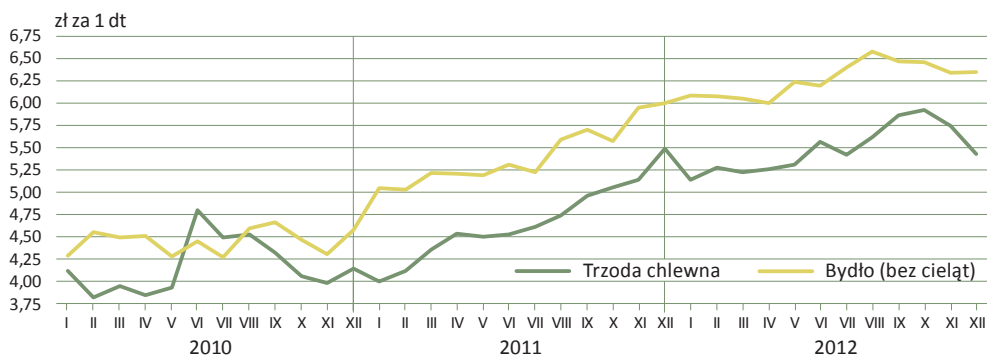
Tablica 14. **Skup żywca rzeźnego**^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2012		I-XII 2012	
	w tys. ton	I-VI 2011 = 100	w tys. ton	I-XII 2011 = 100
W przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) w wbc				
OGÓŁEM	68,7	86,5	142,7	93,4
w tym:				
wołowy (łącznie z cielęcym)	1,6	72,2	3,2	74,9
wieprzowy	22,1	69,5	46,6	81,4
drobiowy	45,0	99,2	92,9	101,9

^a Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy.

Skup żywca rzeźnego ogółem (bydła, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) w 2012 r. wyniósł 198,7 tys. ton w wadze żywej (o 6,3% mniej niż przed rokiem), a w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) – 142,7 tys. ton w wbc, tj. mniej o 6,6%.

Wykres 21. **Przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego i wołowego**

Ceny skupu żywca wieprzowego w 2012 r. (przy zmniejszonej podaży) były wyższe niż w 2011 r., przy czym najniższy poziom zanotowano w styczniu (5,14 zł/kg), a najwyższy – w październiku (5,93 zł/kg).

Tablica 15 Ceny skupu żywca i mleka

WYSZCZEGÓLNIENIE	I-VI 2012		VII-XII 2012		I-XII 2012	
	w zł/kg	I-VI 2011=100	w zł/kg	VII-XII 2011=100	w zł/kg	I-XII 2011=100
Żywiec:						
wołowy	6,14	116,7	6,48	113,3	6,31	114,9
wieprzowy	5,26	121,8	5,65	122,0	5,46	122,4
drobiowy	3,80	104,4	4,03	104,9	3,92	104,8
Mleko w zł/100 litrów	128,74	102,9	122,75	96,9	125,69	99,8

W I półroczu 2012 r. za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymywali średnio 5,26 zł (o 21,8% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku), natomiast w II półroczu – 5,65 zł (więcej odpowiednio o 22,0%). Średnia roczna cena skupu wynosiła 5,46 zł/kg i była wyższa niż przed rokiem o 4,8%.

Na sytuację w chowie trzody chlewnej miała wpływ sukcesywnie pogarszająca się opłacalność produkcji żywca wieprzowego, wynikająca z utrzymywania się od wielu miesięcy wysokich cen żywca wieprzowego w skupie i w obrotach targowiskowych, przy jednocześnie wysokim poziomie cen ziemiopłodów paszowych. Rolnicy podejmowali działania w kierunku likwidacji stada świń, czego potwierdzeniem były niższe niż przed rokiem stany pogłowia macior prośnych.

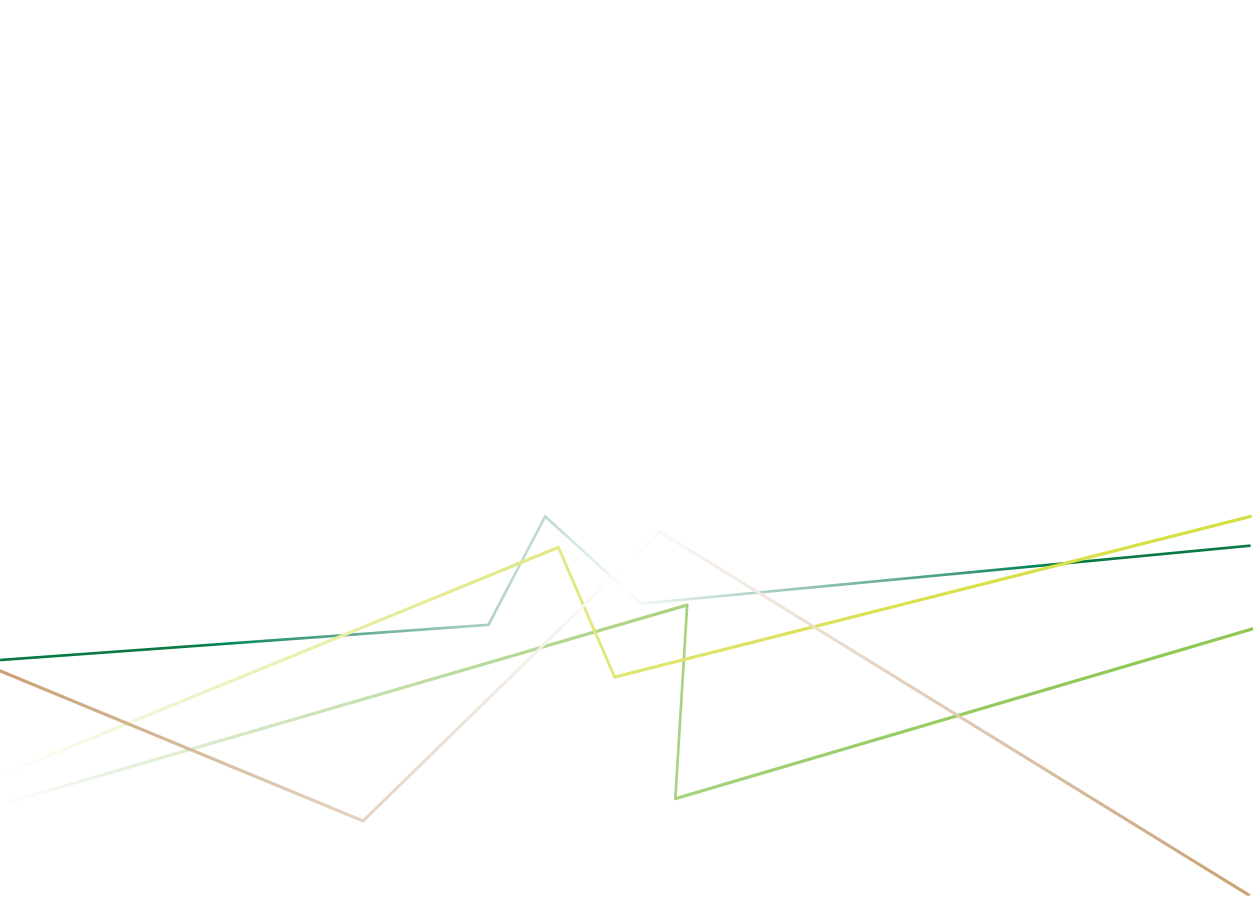
Relacja ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do ceny żyta w obrocie targowiskowym w 2012 r. wynosiła: w marcu – 6,7, a w czerwcu – 6,8 (przed rokiem odpowiednio 7,4 i 6,8).

Wzrosła produkcja mięsa drobiowego. W 2012 r. skupiono o 1,9% więcej żywca drobiowego niż przed rokiem (w 2011 r. notowano wzrost w skali roku o 8,8%). W I półroczu 2012 r. za 1 kg żywca drobiowego płacono w skupie średnio 3,80 zł (o 4,4% więcej niż przed rokiem), a w II półroczu – 4,03 zł (o 4,9% więcej niż przed rokiem). Średnia cena 1 kg żywca drobiowego w 2012 r. wyniosła 3,92 zł i była wyższa o 4,8% niż w 2011 r.

Skup żywca wołowego (bez cieląt) w wadze żywej w 2012 r. wyniósł 6,1 tys. ton i był mniejszy o 26,1% niż przed rokiem. W I półroczu w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku zarejestrowano spadek skupu o 28,7%, a w II półroczu – odpowiednio o 23,3%.

W 2012 r. przy niższym niż przed rokiem skupie żywca wołowego, jego ceny wykazywały tendencje rosnące. Cena żywca wołowego (bez cieląt) w I półroczu wyniosła 6,14 zł/kg i była o 16,7% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, a w II półroczu wzrosła do poziomu 6,48 zł/kg, tj. o 13,3% wyższego niż przed rokiem. Średnioroczna cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,31 zł/kg i była wyższa o 14,9% w porównaniu z 2011 r.

Skup mleka w I półroczu 2012 r. wyniósł 70,0 mln litrów i był mniejszy niż przed rokiem o 1,3%, natomiast w II półroczu skupiono 72,5 mln litrów, tj. mniej odpowiednio o 1,0%. W I półroczu 2012 r. za 100 litrów mleka rolnicy otrzymywali w skupie średnio 128,74 zł (o 2,9% więcej niż przed rokiem), w II półroczu – 122,75 zł (mniej odpowiednio o 3,1%). Średnioroczna cena skupu 100 litrów mleka wyniosła 125,69 zł, tj. o 0,2% mniej niż przed rokiem.

Tablice

1. Wartość produkcji rolniczej

Tabl. 1.1. Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011
	w mln zł		na 1 ha użytków rolnych w zł	
PRODUKCJA GLOBALNA				
OGÓŁEM	3080,6	3027,6	3225	3443
w tym gospodarstwa indywidualne	2152,8	2208,9	3405	3494
Produkcja roślinna	1816,5	1790,3	1901	2036
w tym gospodarstwa indywidualne	1181,5	1265,5	1869	2002
Produkcja zwierzęca	1264,1	1237,3	1323	1407
w tym gospodarstwa indywidualne	971,4	943,4	1536	1492
PRODUKCJA KOŃCOWA				
OGÓŁEM	2425,6	2405,1	2539	2735
w tym gospodarstwa indywidualne	1668,7	1756,4	2639	2778
Produkcja roślinna	1187,7	1200,3	1243	1365
w tym gospodarstwa indywidualne	716,8	837,2	1134	1324
Produkcja zwierzęca	1237,8	1204,8	1296	1370
w tym gospodarstwa indywidualne	951,9	919,2	1506	1454
OGÓŁEM	2350,1	2232,9	2460	2539
w tym gospodarstwa indywidualne	1575,4	1559,3	2492	2466
Produkcja roślinna	1180,1	1135,0	1235	1291
w tym gospodarstwa indywidualne	702,8	742,5	1112	1174
Produkcja zwierzęca	1170,1	1097,9	1225	1248
w tym gospodarstwa indywidualne	872,5	816,9	1380	1292

Tabl. 1.2. **Dynamika wartości globalnej oraz końcowej i towarowej produkcji rolniczej**
(ceny stałe)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009		2010		2011	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	rok poprzedni = 100					
Wartość globalna	114,4	117,4	95,7	94,7	91,2	96,0
roślinna	127,0	135,4	85,3	80,6	84,1	91,5
zwierzęca	91,7	89,8	116,0	120,4	103,8	102,8
Produkcja końcowa	111,6	115,4	93,2	92,1	93,7	100,6
roślinna	126,8	140,2	77,2	70,0	85,4	98,5
zwierzęca	91,4	89,3	116,5	120,9	103,8	102,7
Produkcja towarowa	112,0	111,7	93,8	92,7	89,3	93,8
roślinna	128,1	132,5	82,5	78,0	81,1	88,8
zwierzęca	92,3	91,0	108,9	109,3	99,6	98,7

Tabl. 1.3. **Globalna i towarowa produkcja rolnicza (ceny stałe)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011
	produkcja globalna		produkcja towarowa	
	w mln zł			
OGÓŁEM	3080,6	3027,6	2350,1	2232,9
Produkcja roślinna	1816,5	1790,3	1180,1	1135,0
w tym:				
Zboża	795,8	821,0	562,2	622,7
w tym zboża podstawowe:	750,8	768,7	540,8	589,1
pszenica	432,0	444,3	340,4	382,8
żyto	79,0	82,6	60,3	56,1
jęczmień	107,8	119,6	81,0	93,2
owies	43,9	36,1	14,3	13,2
pszenżyto	88,1	86,2	44,9	43,7
Ziemniaki	150,3	170,5	98,3	114,9
Przemysłowe	395,2	246,2	372,3	194,7
buraki cukrowe	63,7	87,7	57,4	82,9
oleiste	329,1	155,1	314,2	111,0
pozostałe	2,4	3,4	0,7	0,8
Warzywa	94,9	127,8	68,5	96,8
Owoce	60,9	70,7	49,2	57,8
Siano łąkowe	70,3	78,2	1,4	2,2

Tabl. 1.3. **Globalna i towarowa produkcja rolnicza** (ceny stałe) (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011
	produkcja globalna		produkcja towarowa	
	w mln zł			
Produkcja zwierzęca	1264,1	1237,3	1170,1	1097,9
w tym:				
Żywiec rzeźny ^a	899,9	829,0	878,1	810,5
w tym:				
bydło (bez cieląt)	55,0	50,5	53,1	48,9
cielęta	2,8	5,8	2,7	5,5
trzoda chlewna	370,3	313,2	355,2	300,3
drób	470,8	458,6	466,5	455,3
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	6,0	61,6	-	-
Mleko krowie	166,2	206,7	152,3	189,6
Jaja kurze	167,3	107,8	133,5	89,3
Wełna	0,1	0,1	0,1	0,1

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

2. Użytkowanie gruntów. Powierzchnia zasiewów

Tabl. 2.1. Użytkowanie gruntów

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE		Powie- rzchnia ogólna	Użytki			
				razem	w dobrej		
					razem	pod zasiewami	grunty ugoro- wane
W							
1	OGÓŁEM	2010	1085053	955312	874356	662011	31768
2		2011	966079	879351	810163	608745	30259
3		2012	954225	873571	812949	612203	28915
4	w tym gospodarstwa indywidualne	2010	680860	632221	605437	430768	25916
5		2011	680855	632215	605431	430768	25916
6		2012	688748	640812	615483	440967	25744
W odsetkach							
7	OGÓŁEM	2010	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
8		2011	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
9		2012	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
10	w tym gospodarstwa indywidualne	2010	62,7	66,2	69,2	65,1	81,6
11		2011	70,5	71,9	74,7	70,8	85,6
12		2012	72,2	73,4	75,7	72,0	89,0
W odsetkach							
13	OGÓŁEM	2010	100,0	88,0	80,6	61,0	2,9
14		2011	100,0	91,0	83,9	63,0	3,1
15		2012	100,0	91,5	85,2	64,2	3,0
16	w tym gospodarstwa indywidualne	2010	100,0	92,9	88,9	63,3	3,8
17		2011	100,0	92,9	88,9	63,3	3,8
18		2012	100,0	93,0	89,4	64,0	3,7

rolne						Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty	Lp.
kulturze					pozostałe			
uprawy trwałe		ogrody przydo- mowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe				
razem	w tym sady							
hektarach								
28127	24695	1282	117467	33702	80956	23872	105869	1
27315	24435	1268	109486	33091	69188	24561	62166	2
27390	25401	1448	111013	31980	60622	22873	57780	3
26144	23329	1199	94713	26697	26784	15771	32869	4
26138	23327	1199	94713	26697	26784	15771	32869	5
26205	24479	1255	94540	26772	25329	17241	30695	6
(według grup użytkowników)								
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	7
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	8
100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	9
92,9	94,5	93,5	80,6	79,2	33,1	66,1	31,0	10
95,7	95,5	94,6	86,5	80,7	38,7	64,2	52,9	11
95,7	96,4	86,7	85,2	83,7	41,8	75,4	53,1	12
(według rodzajów użytków)								
2,6	2,3	0,1	10,8	3,1	7,5	2,2	9,7	13
2,8	2,5	0,1	11,3	3,4	7,2	2,5	6,4	14
2,9	2,7	0,2	11,6	3,4	6,4	2,4	6,1	15
3,8	3,4	0,2	13,9	3,9	4,0	2,3	4,8	16
3,8	3,4	0,2	13,9	3,9	3,9	2,3	4,8	17
3,8	3,6	0,2	13,7	3,9	3,7	2,5	4,5	18

Tabl. 2.2. **Powierzchnia gruntów ugorowanych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2011	2012		2010 ^a	2011	2012
	w ha			2011=100	w odsetkach użytków rolnych grup gospodarstw		
OGÓŁEM	31768	30259	28915	95,6	3,3	3,3	3,3
w tym gospodarstwa indywidualne	25916	25916	25744	99,3	4,1	4,1	4,0

^a Dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r.

Tabl. 2.3. **Powierzchnia zasiewów według siedziby użytkownika**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w ha		2011=100	
	OGÓŁEM			
OGÓŁEM	662011	608745	612203	100,6
Zboża	425856	449963	402396	89,4
zboża podstawowe	394599	419878	379354	90,3
pszenica	166939	180989	157550	87,0
żyto	69484	68369	83716	122,4
jęczmień	60547	74562	65643	88,0
owies	39537	39860	25273	63,4
pszenżyto	58090	56098	47172	84,1
mieszanki zbożowe	14817	14434	9104	63,1
gryka	10263	9344	5165	55,3
proso	486	934	984	105,4
pozostałe zbożowe	924	300	231	77,0
kukurydza na ziarno	4768	5073	7558	149,0
Strączkowe na nasiona ^a	12421	12192	16086	131,9
jadalne	881	885	456	51,5
pastewne	11540	11307	15630	138,2
Ziemniaki ^b	15402	13597	11486	84,5
Przemysłowe ^c	130967	83891	118641	141,4
w tym:				
buraki cukrowe	12103	11757	11395	96,9
oleiste	118816	72086	107230	148,8
w tym rzepak i rzepik	116520	69942	106757	152,6

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Łącznie z działkami. ^c Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

Tabl. 2.3. **Powierzchnia zasiewów według siedziby użytkownika**
Stan w czerwcu

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w ha			2011=100
OGÓŁEM (dok.)				
Pastewne	42978	39522	55006	139,2
w tym:				
okopowe	300	262	217	82,8
kukurydza na paszę	9234	10887	21987	202,0
Pozostałe uprawy	34387	9580	8588	89,6
w tym warzywa gruntowe ^b	2921	2823	2856	101,2
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
OGÓŁEM	430768	430768	440967	102,4
Zboża	300690	331704	298757	90,1
zboża podstawowe	274535	306023	280541	91,7
pszenica	97834	114359	104203	91,7
żyto	55232	55755	70027	125,6
jęczmień	40628	54011	46398	85,9
owies	34882	35760	22600	63,2
pszenżyto	45959	46138	37313	80,9
mieszanki zbożowe	14055	14057	8721	62,0
gryka	8310	8264	4029	48,8
proso	475	530	303	57,2
pozostałe zbożowe	800	210	195	92,9
kukurydza na ziarno	2516	2620	4968	189,6
Strączkowe na nasiona ^a	10290	10027	13671	136,3
jadalne	792	530	161	30,4
pastewne	9498	9497	13510	142,3
Ziemniaki ^b	12616	12520	10288	82,2
Przemysłowe ^c	69459	42328	69278	163,7
w tym:				
buraki cukrowe	6218	6217	6396	102,9
oleiste	63193	36063	62866	174,3
w tym rzepak i rzepik	61467	34337	62644	182,4
Pastewne	28390	26155	41672	159,3
w tym:				
okopowe	217	245	203	82,9
kukurydza na paszę	3506	4243	15250	359,4
Pozostałe uprawy	9323	8034	7301	90,9
w tym warzywa gruntowe ^b	2510	2664	2563	96,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Łącznie z działkami. ^c Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

Tabl. 2.4. **Struktura zasiewów według siedziby użytkownika**
 Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	Różnica 2012–2011
	w odsetkach			
OGÓŁEM				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	x
Zboża	64,3	73,9	65,7	-8,2
zboża podstawowe	59,6	69,0	62,0	-7,0
pszenica	25,2	29,7	25,7	-4,0
żyto	10,5	11,2	13,7	2,5
jęczmień	9,1	12,2	10,7	-1,5
owies	6,0	6,5	4,1	-2,4
pszenżyto	8,8	9,2	7,7	-1,5
mieszanki zbożowe	2,2	2,4	1,5	-0,9
gryka	1,6	1,5	0,8	-0,7
proso	0,1	0,2	0,2	0,0
pozostałe zbożowe	0,1	0,0	0,0	0,0
kukurydza na ziarno	0,7	0,8	1,2	0,4
Strączkowe na nasiona ^a	1,9	2,0	2,6	0,6
jadalne	0,1	0,1	0,1	0,0
pastewne	1,7	1,9	2,6	0,7
Ziemniaki	2,3	2,2	1,9	-0,3
Przemysłowe ^b	19,8	13,8	19,4	5,6
w tym:				
buraki cukrowe	1,8	1,9	1,9	0,0
oleiste	17,9	11,8	17,5	5,7
w tym rzepak i rzepik	17,6	11,5	17,4	5,9
Pastewne	6,5	6,5	9,0	2,5
w tym:				
okopowe	0,0	0,0	0,0	0,0
kukurydza na paszę	1,4	1,8	3,6	1,8
Pozostałe uprawy	5,2	1,6	1,4	-0,2
w tym warzywa gruntowe	0,4	0,5	0,5	0,0

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

Tabl. 2.4. **Struktura zasiewów według siedziby użytkownika**
Stan w czerwcu

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	Różnica 2012–2011
	w odsetkach			
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	x
Zboża	69,8	77,0	67,8	-9,2
zboża podstawowe	63,7	71,0	63,6	-7,4
pszenica	22,7	26,5	23,6	-2,9
żyto	12,8	12,9	15,9	3,0
jęczmień	9,4	12,5	10,5	-2,0
owies	8,1	8,3	5,1	-3,2
pszenżyto	10,7	10,7	8,5	-2,2
mieszanki zbożowe	3,3	3,3	2,0	-1,3
gryka	1,9	1,9	0,9	-1,0
proso	0,1	0,1	0,1	0,0
pozostałe zbożowe	0,2	0,0	0,0	0,0
kukurydza na ziarno	0,6	0,6	1,1	0,5
Strączkowe na nasiona ^a	2,4	2,3	3,1	0,8
jadalne	0,2	0,1	0,0	-0,1
pastewne	2,2	2,2	3,1	0,9
Ziemniaki	2,9	2,9	2,3	-0,6
Przemysłowe ^b	16,1	9,8	15,7	5,9
w tym:				
buraki cukrowe	1,4	1,4	1,5	0,1
oleiste	14,7	8,4	14,3	5,9
w tym rzepak i rzepik	14,3	8,0	14,2	6,2
Pastewne	6,6	6,1	9,5	3,4
w tym:				
okopowe	0,1	0,1	0,0	-0,1
kukurydza na paszę	0,8	1,0	3,5	2,5
Pozostałe uprawy	2,2	1,9	1,7	-0,2
w tym warzywa gruntowe	0,6	0,6	0,6	0,0

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Bez ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, które są ujęte w grupie upraw pozostałych.

3. Produkcja roślinna

Tabl. 3.1. Plony głównych ziemiopłodów

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	z 1 ha w dt			2011=100
OGÓŁEM				
Zboża	43,7	35,3	40,0	113,3
zboża podstawowe	44,9	35,8	40,4	112,8
pszenica	54,4	41,9	45,7	109,1
żyto	33,6	29,8	36,0	120,8
jęczmień	42,6	32,5	37,2	114,5
owies	33,8	27,2	30,7	112,9
pszenżyto	41,1	33,7	40,1	119,0
mieszkanki zbożowe	32,8	28,1	30,8	109,6
gryka	12,5	10,7	11,2	104,7
proso	19,0	8,8	8,8	100,0
pozostałe zbożowe	25,0	21,3	21,9	102,8
kukurydza na ziarno	51,9	69,8	58,7	84,1
Strączkowe na nasiona ^a	17,1	16,7	17,2	103,0
jadalne	20,2	23,7	23,1	97,5
pastewne	16,9	16,2	17,0	104,9
Ziemniaki	232	254	260	102,4
Rzepak i rzepik	25,7	17,2	28,9	168,0
Buraki cukrowe	459	659	608	92,3
Kukurydza na zielonkę	396	439	456	103,9
Okopowe pastewne	357	446	502	112,6
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	34,9	38,1	39,1	102,6
z roślin motylkowych z trawami	34,1	38,8	39,1	100,8

^a Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.1. **Plony głównych ziemiopłodów**

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	z 1 ha w dt			2011=100
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
Zboża	37,7	32,6	36,7	112,6
zboża podstawowe	38,7	33,1	36,9	111,5
pszenica	45,5	37,9	41,1	108,4
żyto	32,1	29,4	34,2	116,3
jęczmień	37,1	30,7	34,0	110,7
owies	33,0	27,4	31,0	113,1
pszenżyto	37,9	33,3	37,2	111,7
mieszanki zbożowe	32,7	28,0	31,0	110,7
gryka	12,5	11,5	12,5	108,7
proso	19,0	10,0	14,8	148,0
pozostałe zbożowe	25,0	25,4	21,4	84,3
kukurydza na ziarno	49,3	61,0	58,6	96,1
Strączkowe na nasiona ^a	18,6	17,2	17,1	99,4
jadalne	20,4	18,4	22,1	120,1
pastewne	18,5	17,1	17,7	103,5
Ziemniaki	221	245	253	144,1
Rzepak i rzepik	25,2	17,7	25,5	85,0
Buraki cukrowe	445	774	658	100,0
Kukurydza na zielonkę	400	500	500	100,0
Okopowe pastewne	373	476	536	112,6
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	37,8	42,5	41,9	98,6
z roślin motylkowych z trawami	39,3	45,3	42,2	93,2

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.2. **Zbiory głównych ziemiopłodów**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w dt			2011=100
OGÓŁEM				
Zboża	18610310	15892991	16114462	101,4
zboża podstawowe	17717277	15017510	15319034	102,0
pszenica	9082095	7586727	7199648	94,9
żyto	2334868	2034166	3010476	148,0
jęczmień	2576606	2420145	2444881	101,0
owies	1337137	1083737	774719	71,5
pszenżyto	2386571	1892735	1889310	99,8
mieszkanki zbożowe	485278	406297	280192	69,0
gryka	128061	100445	57598	57,3
proso	9236	8224	8683	105,6
pozostałe zbożowe	23125	6399	5063	79,1
kukurydza na ziarno	247333	354116	443892	125,4
Strączkowe na nasiona ^a	212467	204111	276353	135,4
jadalne	17836	20993	10519	50,1
pastewne	194631	183118	265834	145,2
Ziemniaki	3578886	3446925	2991187	86,8
Rzepak i rzepik	2999369	1205056	3084587	256,0
Buraki cukrowe	5556010	7747943	6923280	89,4
Kukurydza na zielonkę	3660733	4774627	10034524	210,2
Okopowe pastewne	107170	116922	109010	93,2
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	5280520	5430530	5586513	102,9
z roślin motylkowych z trawami	1099569	1030723	1237044	120,0

^a Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.2. **Zbiory głównych ziemiopłodów**

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w dt			2011=100
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
Zboża	11347066	10801991	10966182	101,5
zboża podstawowe	10630801	10143136	10345445	102,0
pszenica	4455496	4328652	4281584	98,9
żyto	1772947	1639197	2394923	146,1
jęczmień	1508655	1657365	1579512	95,3
owies	1151106	979824	700600	71,5
pszenżyto	1742597	1538098	1388826	90,3
mieszanki zbożowe	459326	393365	270592	68,8
gryka	103875	95036	50363	53,0
proso	9025	5300	4484	84,6
pozostałe zbożowe	20000	5334	4173	78,2
kukurydza na ziarno	124039	159820	291125	182,2
Strączkowe na nasiona ^a	191847	172172	242018	140,6
jadalne	16134	9750	3558	36,5
pastewne	175713	162422	238460	146,8
Ziemniaki	2788136	3062900	2606440	85,1
Rzepak i rzepik	1546498	607499	1599124	263,2
Buraki cukrowe	2767047	4811578	4207665	87,4
Kukurydza na zielonkę	1402400	2121500	7625000	359,4
Okopowe pastewne	81005	116550	108855	93,4
Siano ^b :				
z trwałych użytków zielonych	4590826	5162900	5080987	98,4
z roślin motylkowych z trawami	935356	942509	1061691	112,6

^a Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.3. **Udział gospodarstw indywidualnych w produkcji głównych ziemioplodów**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
	w %		
Zboża	61,0	68,0	68,1
zboża podstawowe	60,0	67,5	67,5
pszenica	49,1	57,1	59,5
żyto	75,9	80,6	79,6
jęczmień	58,6	68,5	64,6
owies	86,1	90,4	90,4
pszenżyto	73,0	81,3	73,5
mieszanki zbożowe	94,7	96,8	96,6
gryka	81,1	94,6	87,4
proso	97,7	64,4	51,6
pozostałe zbożowe	86,5	83,4	82,4
kukurydza na ziarno	50,2	45,1	65,6
Strączkowe na nasiona ^a	90,3	84,4	87,6
jadalne	90,5	46,4	33,8
pastewne	90,3	88,7	89,7
Ziemniaki	77,9	88,9	87,1
Rzepak i rzepik	51,6	50,4	51,8
Buraki cukrowe	49,8	62,1	60,8
Kukurydza na zielonkę	38,3	44,4	76,0
Okopowe pastewne	75,6	99,7	99,9
Siano ^b :			
z trwałych użytków zielonych	86,9	95,1	91,0
z roślin motylkowych z trawami	85,1	91,4	85,8

^a Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi. ^b Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Tabl. 3.4. Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych oraz wapniowych w latach gospodarczych (w przeliczeniu na czysty składnik)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2010/2011=100
OGÓŁEM W tonach				
Nawozy mineralne i chemiczne (NPK)	117475	109835	122628	111,6
azotowe (N)	68879	68333	76299	111,7
fosforowe (P_2O_5)	21591	18570	20811	112,1
potasowe (K_2O)	27005	22932	25519	111,3
Nawozy wapniowe (CaO)	63002	51187	40719	79,5
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Nawozy mineralne i chemiczne (NPK)	123,0	124,9	140,3	112,3
azotowe (N)	72,1	77,7	87,3	112,4
fosforowe (P_2O_5)	22,6	21,1	23,8	112,8
potasowe (K_2O)	28,3	26,1	29,2	111,9
Nawozy wapniowe (CaO)	65,9	58,2	46,6	80,1
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W tonach				
Nawozy mineralne i chemiczne (NPK)	65405	72402	86266	119,1
azotowe (N)	39979	44164	52209	118,2
fosforowe (P_2O_5)	12199	13505	16211	120,0
potasowe (K_2O)	13227	14733	17846	121,1
Nawozy wapniowe (CaO)	40334	29466	19242	65,3
Na 1 ha użytków rolnych w kg				
Nawozy mineralne i chemiczne (NPK)	103,4	114,5	134,6	117,6
azotowe (N)	63,2	69,8	81,5	116,8
fosforowe (P_2O_5)	19,3	21,4	25,3	118,2
potasowe (K_2O)	20,9	23,3	27,8	119,3
Nawozy wapniowe (CaO)	63,8	46,6	30,0	64,4

Tabl. 3.5. Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2010	2011	2012	2010=100	2010	2011	2012	2010=100
POWIERZCHNIA w hektarach								
OGÓŁEM	2921	2823	2856	101,2	2510	2664	2563	96,2
Kapusta	579	532	516	97,0	518	520	504	96,9
Kalafior	136	109	104	95,4	125	107	103	96,3
Cebula	173	288	305	106,0	138	223	231	103,3
Marchew jadalna	534	518	511	98,5	450	514	508	98,7
Buraki ćwikłowe	234	263	248	94,2	214	251	247	98,4
Ogórki	216	298	274	91,9	179	266	247	93,1
Pomidory	64	32	26	79,7	50	32	25	79,1
Pozostałe ^a	984	783	874	111,6	836	752	699	92,9
ZBIORY w tonach								
OGÓŁEM	83721	87860	86036	97,9	76698	83017	80928	97,5
Kapusta	32630	31098	30492	98,1	30032	30400	29959	98,6
Kalafior	2213	1957	1890	96,6	2130	1920	1869	97,3
Cebula	3967	7635	7843	102,7	3173	5185	5333	102,9
Marchew jadalna	18805	19131	18883	98,7	16190	19030	18781	98,7
Buraki ćwikłowe	8769	9741	9481	97,3	8149	9527	9453	99,2
Ogórki	3382	5938	5973	100,6	3318	4914	4648	94,6
Pomidory	1026	643	496	77,1	1001	643	495	77,1
Pozostałe ^a	12929	11718	10978	93,7	12704	11398	10390	91,2
PLONY z 1 ha w dt								
Kapusta	563	585	591	101,0	580	585	595	101,7
Kalafior	162	179	182	101,7	170	180	182	101,1
Cebula	230	266	257	96,6	230	232	231	99,6
Marchew jadalna	352	369	370	100,3	360	370	370	100,0
Buraki ćwikłowe	374	370	382	103,2	380	380	383	100,8
Ogórki	157	199	218	109,5	185	185	188	101,6
Pomidory	160	200	194	97,0	200	200	195	97,5
Pozostałe ^a	131	150	126	84,0	152	152	149	98,0

^a Selery, pory, pietruszka, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi i inne.

Tabl. 3.6. **Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2010	2011	2012	2010=100	2010	2011	2012	2010=100
POWIERZCHNIA w hektarach								
OGÓŁEM	19806	20430	20339	99,6	18758	19388	19464	100,4
Jabłonie	7424	8124	12747	156,9	6970	7576	11942	157,6
Grusze	266	293	264	90,0	248	274	253	92,3
Śliwy	317	346	317	91,7	295	325	307	94,5
Wiśnie	442	494	484	98,1	410	471	462	98,1
Czereśnie	866	890	880	98,8	859	864	854	98,8
Pozostałe ^a	10490	10283	5646	54,9	9976	9879	5646	57,2
ZBIORY w tonach								
OGÓŁEM	18094	15935	20676	129,8	16474	13069	15346	117,4
Jabłonie	15972	13679	18718	136,8	14453	10985	13732	125,0
Grusze	542	500	382	76,4	526	438	321	73,3
Śliwy	379	453	320	70,7	359	390	281	72,0
Wiśnie	434	512	430	84,1	381	480	381	79,4
Czereśnie	684	698	738	105,7	671	683	544	79,7
Pozostałe ^a	84	93	88	94,3	84	93	88	94,3
PLONY z 1 ha w dt								
Jabłonie	21,5	16,8	14,7	87,5	20,7	14,5	11,5	79,3
Grusze	20,3	17,0	14,5	85,3	21,3	16,0	12,7	79,4
Śliwy	11,9	13,1	10,1	77,1	12,2	12,0	9,1	75,8
Wiśnie	9,8	10,4	8,9	85,6	9,3	10,2	8,3	81,4
Czereśnie	7,9	7,8	8,4	107,7	7,8	7,9	6,4	81,0
Pozostałe ^a	0,1	0,1	0,2	200,0	0,1	0,1	0,2	200,0

^a Brzoskwinie, morele i orzechy włoskie.

Tabl. 3.7. Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne			
	2010	2011	2012	2010=100	2010	2011	2012	2010=100
POWIERZCHNIA w hektarach								
OGÓŁEM	6490	6614	7559	114,3	6180	6523	7469	114,5
Truskawki	1252	1306	1143	87,5	1195	1283	1117	87,0
Maliny ^a	1755	1652	2119	128,3	1651	1651	2119	128,3
Porzeczki	2174	2609	3107	119,1	2073	2602	3100	119,2
Agrest	189	174	205	117,5	174	174	205	117,5
Pozostałe	1120	873	985	112,9	1087	813	928	114,2
ZBIORY w tonach								
OGÓŁEM	14121	13142	15553	118,3	13822	12955	15319	118,3
Truskawki	4057	3376	2797	82,8	4026	3259	2624	80,5
Maliny ^a	2147	2292	3707	161,7	2147	2292	3707	161,7
Porzeczki	5187	5558	6739	121,2	5187	5558	6739	121,2
Agrest	830	410	512	124,9	830	410	512	124,9
Pozostałe	1901	1506	1798	119,4	1632	1436	1737	121,0
PLONY z 1 ha w dt								
Truskawki	32,4	25,8	24,5	95,0	33,7	25,4	23,5	92,5
Maliny ^a	12,2	13,9	17,5	125,9	13,0	13,9	17,5	125,9
Porzeczki	23,9	21,3	21,7	101,9	25,0	21,4	21,7	101,4
Agrest	43,9	23,5	25,0	106,4	47,6	23,5	25,0	106,4
Pozostałe	17,0	17,3	18,3	105,8	15,0	17,7	18,7	105,6

^a Łącznie z jeżyną bezkolcową.

4. Produkcja zwierzęca

Tabl. 4.1. **Pogłowie bydła, trzody chlewnej, owiec i drobiu ^a**
Stan w czerwcu – bydło, owce i drób ogółem
Stan w lipcu – trzoda chlewna

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2011=100
OGÓŁEM W sztukach				
Bydło	95604	96138	100923	105,0
w tym krowy	37643	40005	41797	104,5
Trzoda chlewna	365363	375985	315052	83,8
w tym lochy	38827	36594	29996	82,0
Owce	6045	8421	8349	99,1
Drób ogółem	5867298	8328401	6750814	81,1
Na 100 ha użytków rolnych w sztukach				
Bydło	10,0	10,9	11,6	106,4
w tym krowy	3,9	4,5	4,8	106,7
Trzoda chlewna	38,2	42,8	36,1	84,3
w tym lochy	4,1	4,2	3,4	81,0
Owce	0,6	1,0	1,0	100,0
Drób ogółem	614,2	919,6	772,8	84,0
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE w sztukach				
Bydło	72873	72453	76994	106,3
w tym krowy	28579	30150	31716	105,2
Trzoda chlewna	204452	208587	152821	73,3
w tym lochy	17114	16342	9520	58,3
Owce	5060	6793	6915	101,8
Drób ogółem	4619383	7003811	5383844	76,9
W % ogółem				
Bydło	76,2	75,4	76,3	101,2
w tym krowy	75,9	75,4	75,9	100,7
Trzoda chlewna	56,0	55,5	48,5	87,4
w tym lochy	44,1	44,7	31,7	70,9
Owce	83,7	80,7	82,8	102,6
Drób ogółem	78,7	84,1	79,8	94,9
Na 100 ha użytków rolnych w sztukach w gospodarstwach indywidualnych				
Bydło	11,5	11,5	12,0	104,3
w tym krowy	4,5	4,8	4,9	102,1
Trzoda chlewna	32,3	33,0	23,8	72,1
w tym lochy	2,7	2,6	1,5	57,7
Owce	0,8	1,1	1,1	100,0
Drób ogółem	730,7	1069,6	840,2	78,6

^a W wieku powyżej 2 tygodni.

Tabl. 4.2. **Pogłowie bydła według grup wiekowo-użytkowych**
Stan w końcu półrocza

LATA PÓŁROCZA	Ogółem	Cielęta w wieku poniżej 1 roku	Młode bydło w wieku 1–2 lat	Bydło w wieku 2 lata i więcej		
				razem	w tym krowy	
OGÓŁEM W sztukach						
2010	I	95604	26442	23033	46129	37643
	II	91243	25008	22377	43858	37935
2011	I	96138	28937	20698	46503	40005
	II	97984	26580	22031	49373	42509
2012	I	100923	28185	23539	49199	41797
	II	95832	26337	21401	48094	10760
2011 = 100	I	105,0	97,4	113,7	105,8	104,5
	II	97,8	99,1	97,1	97,4	95,9
W odsetkach						
2010	I	100,0	27,7	24,1	48,2	39,4
	II	100,0	27,4	24,5	48,1	41,6
2011	I	100,0	30,1	21,5	48,4	41,6
	II	100,0	27,1	22,5	50,4	43,4
2012	I	100,0	27,9	23,3	48,8	41,4
	II	100,0	27,5	22,3	50,2	42,5
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W sztukach						
2010	I	72873	19515	17582	35776	28579
	II	68738	18213	17309	33216	28472
2011	I	72453	21272	15618	35563	30150
	II	74427	19371	16605	38451	32590
2012	I	76994	20884	17939	38171	31716
	II	72634	19211	16416	37007	30822
2011 = 100	I	1063	98,2	114,9	107,3	105,2
	II	97,6	99,2	98,9	96,2	94,6
W odsetkach						
2010	I	100,0	26,8	24,1	49,1	39,2
	II	100,0	26,5	25,2	48,3	41,4
2011	I	100,0	29,4	21,5	49,1	41,6
	II	100,0	26,0	22,3	51,7	43,8
2012	I	100,0	27,1	23,3	49,6	41,2
	II	100,0	26,5	22,6	50,9	42,4

Tabl. 4.3. **Pogłowia trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych**
Stan w końcu miesiąca

LATA MIESIĄCE	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej				
				na ubój	na chów			
					razem	w tym lochy		
						razem	w tym prośne	
OGÓŁEM W sztukach								
2010	marzec	357559	105578	93242	119783	38956	37951	26023
	lipiec	365363	112079	94444	118952	39888	38827	25280
	listopad	346860	106528	88086	114505	37741	36709	23914
2011	marzec	347759	101037	86631	122725	37366	36506	25066
	lipiec	375985	114261	93494	130621	37609	36594	24730
	listopad	357154	102930	71933	144494	37797	36904	23718
2012	marzec	324205	100385	70141	121297	32382	31706	20974
	lipiec	315052	93571	81258	109729	30494	29996	20883
	listopad	294729	91837	63332	108762	30798	30257	19913
2010= = 100	marzec	93,2	99,4	81,0	98,8	86,7	86,9	83,7
	lipiec	83,8	81,9	86,9	84,0	81,1	82,0	84,4
	listopad	82,5	89,2	88,0	75,3	81,5	82,0	84,0
W odsetkach								
2010	marzec	100,0	29,5	26,1	33,5	10,9	10,6	7,3
	lipiec	100,0	30,7	25,8	32,6	10,9	10,6	6,9
	listopad	100,0	30,7	25,4	33,0	10,9	10,6	6,9
2011	marzec	100,0	29,1	24,9	35,3	10,7	10,5	7,2
	lipiec	100,0	30,4	24,9	34,7	10,0	9,7	6,6
	listopad	100,0	28,8	20,1	40,5	10,6	10,3	6,6
2012	marzec	100,0	31,0	21,6	37,4	10,0	9,8	6,5
	lipiec	100,0	29,7	25,8	34,8	9,7	9,5	6,6
	listopad	100,0	31,2	21,5	36,9	10,4	10,3	6,8
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W sztukach								
2010	marzec	203276	51433	60176	73575	18092	17234	10831
	lipiec	204452	57475	60569	68394	18014	17114	10015
	listopad	188180	50978	55695	64936	16571	15678	8914
2011	marzec	190928	46392	53959	74384	16193	15479	10464
	lipiec	208587	55521	57599	78257	17210	16342	10345
	listopad	196577	48214	39149	93169	16045	15296	9265

Tabl. 4.3. **Pogłowie trzody chlewnej według grup wiekowo-użytkowych** (dok.)
Stan w końcu miesiąca

LATA MIESIĄCE	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej				
				na ubój	na chów			
					razem	w tym lochy		
						razem	w tym prośne	
W TYM GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE (dok.) W sztukach (dok.)								
2012	marzec	158385	42541	39053	66595	10196	9656	6599
	lipiec	152821	40134	50800	52007	9880	9520	6575
	listopad	134218	38202	35749	51161	9106	8695	5469
2010=	marzec	83,0	91,7	72,4	89,5	63,0	62,4	63,1
= 100	lipiec	73,3	72,3	88,2	66,5	57,4	58,3	63,6
	listopad	68,3	79,2	91,3	54,9	56,8	56,8	59,0
W odsetkach								
2010	marzec	100,0	25,3	29,6	32,6	8,9	8,5	5,3
	lipiec	100,0	28,1	29,6	33,5	8,8	8,4	4,9
	listopad	100,0	27,1	29,6	34,5	8,8	8,3	4,7
2011	marzec	100,0	24,3	28,3	38,9	8,5	8,1	5,5
	lipiec	100,0	26,6	27,6	37,5	8,3	7,8	5,0
	listopad	100,0	24,5	19,9	47,4	8,2	7,8	4,7
2012	marzec	100,0	26,9	24,7	42,0	6,4	6,1	4,2
	lipiec	100,0	26,3	33,2	34,0	6,5	6,2	4,3
	listopad	100,0	28,5	26,6	38,1	6,8	6,5	4,1

Tabl. 4.4. **Drób^a**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^b	2011	2012	
			ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Kury w tys. szt.	10031,6	8086,8	6545,6	5178,6
w tym nioski	1926,5	1794,6	1521,6	1042,3
Gęsi w tys. szt.	43,3	49,2	24,6	24,6
Indyki w tys. szt.	180,7	87,5	120,0	120,0
Kaczki ^c w tys. szt.	134,5	104,8	60,7	60,7
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	1050,1	916,9	749,3	808,1
w tym nioski	201,7	204,1	174,2	162,7

^a W wieku powyżej 2 tygodni. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r. ^c Łącznie z drobiem pozostałym.

Tabl. 4.5. **Produkcja ważniejszych produktów zwierzęcych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011
Żywiec rzeźny ogółem ^a w wadze żywej w tys. ton	194,7	220,5	223,9
w tym:			
wołowy (bez cielęcego)	13,0	12,1	10,9
cielęcy	0,6	0,3	0,7
wieprzowy	67,6	80,8	79,8
drobiowy	113,2	127,0	132,3
Żywiec rzeźny ogółem ^b w przeliczeniu na mięso w tys. ton	148,9	168,9	172,8
na 1 ha użytków rolnych w kg	156,4	180,2	196,5
Mleko krowie w mln litrów	186,0	174,3	179,5
na 1 ha użytków rolnych w litrach	195	186	204
przeciętny roczny udój od 1 krowy w litrach	4616	4575	4472

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, kozi, króliczy i dziczyzna – w wadze poubojowej ciepłej (wbc); łącznie z tłuszczami i podrobami.

Tabl. 4.6. **Produkcja pasz dodatkowych oraz powierzchnia nawozów zielonych**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
PRODUKCJA PASZ DODATKOWYCH w decytonach				
Wysłodki buraczane	3177858	1709675	3148689	1790880
Liście okopowych ogółem	3212935	1744640	3181393	1823537
buraków cukrowych	3177858	1709675	3148689	1790880
okopowych pastewnych	35077	34965	32704	32657
Plewy motylkowych	15242	9826	44068	28666
Słoma strączkowych	219742	194906	319001	286152
Poplony i wsiewki na paszę	6990	6990	7500	7500
POWIERZCHNIA NAWOZÓW ZIELONYCH w hektarach				
Nawozy zielone w plonie głównym	1471	1217	3142	2828
strączkowe na przeoranie	332	188	474	275
motylkowe drobnonasienne, trawy i inne pastewne na przeoranie	948	891	547	500
łubin gorzki na przeoranie	191	138	2121	2053

5. Skup ważniejszych produktów rolnych i ich ceny

Tabl. 5.1. Skup ważniejszych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2011=100
OGÓŁEM				
Zboża ogółem w tonach	1032167	973091	1085713	111,6
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	1018825	937290	1045420	111,5
pszenica	632846	601530	553742	92,1
żyto	141753	111107	233859	210,5
jęczmień	117639	117125	116520	99,5
owies z mieszankami zbożowymi	24692	23953	24968	104,2
pszenżyto	101895	83575	116331	139,2
zboża podstawowe siewne	852	1299	2063	158,8
Ziemniaki ogółem w tonach	115287	104568	123268	117,9
Buraki cukrowe w tonach	498723	730193	793807	108,7
Rzepak i rzepik w tonach	287249	86087	232401	270,0
Warzywa ogółem w tonach	8636	11070	8698	78,6
Owoce ogółem w tonach	9388	10264	10579	103,1
Żywiec rzeźny ^a w tonach	200683	212100	198737	93,7
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	10005	8204	6066	73,9
cielęta	175	176	198	112,5
trzoda chlewna	70734	73441	59750	81,4
drób ogółem	119744	130265	132713	101,9
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	144345	152744	142704	93,4
Mleko krowie w tys. litrów	148164	144130	142517	98,9

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).

Tabl. 5.1. Skup ważniejszych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	(cd.)	
			2012	2011=100
I półrocze				
Zboża ogółem w tonach	305704	177518	249104	140,3
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	302473	174234	244224	140,2
pszenica	176425	126898	167047	131,6
żyto	55961	17665	33320	188,6
jęczmień	24646	10598	19153	180,7
owies z mieszankami zbożowymi	9833	2853	3701	129,7
pszenżyto	35608	16220	21003	129,5
zboża podstawowe siewne	265	401	352	87,8
Ziemniaki ogółem w tonach	17965	14427	19779	137,1
Buraki cukrowe w tonach	.	56878	101479	178,4
Rzepak i rzepik w tonach	53818	2597	3125	120,3
Warzywa ogółem w tonach	3284	3265	5132	157,2
Owoce ogółem w tonach	1804	3217	2910	90,5
Żywiec rzeźny ^a w tonach	97538	110001	95825	87,1
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	3828	4251	3033	71,3
cielęta	87	87	93	106,9
trzoda chlewna	35648	40766	28338	69,5
drób ogółem	57963	64894	64358	99,2
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	70439	79434	68749	86,5
Mleko krowie w tys. litrów	72383	70859	69969	98,7

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej ciepłej (wbc).

Tabl. 5.1. Skup ważniejszych produktów rolnych

(cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2011=100
II półrocze				
Zboża ogółem w tonach	726463	795573	836609	105,2
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	716352	763056	801196	105,0
pszenica	456421	474632	386695	81,5
żyto	85792	93442	200539	214,6
jęczmień	92993	106527	97367	91,4
owies z mieszankami zbożowymi	14859	21100	21267	100,8
pszenżyto	66287	67355	95328	141,5
zboża podstawowe siewne	587	898	1711	190,5
Ziemniaki ogółem w tonach	97322	90141	103489	114,8
Buraki cukrowe w tonach	498723	673315	692328	102,8
Rzepak i rzepik w tonach	233431	83490	229276	274,6
Warzywa ogółem w tonach	5352	7805	3566	45,7
Owoce ogółem w tonach	7584	7047	7669	108,8
Żywiec rzeźny ^a w tonach	103145	102099	102912	100,8
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	6177	3953	3033	76,7
cielęta	88	89	105	118,0
trzoda chlewna	35086	32675	31412	96,1
drób ogółem	61781	65371	68355	104,6
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (tłacznie z tłuszczami) ^b w tonach	73906	73310	73955	100,9
Mleko krowie w tys. litrów	75781	73271	72548	99,0

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej cieplej (wbc).

Tabl. 5.1. Skup ważniejszych produktów rolnych

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2011=100
Z LICZBY OGÓŁEM – GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
Zboża ogółem w tonach	512479	546204	666065	121,9
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	502977	532934	641480	120,4
pszenica	301132	325467	306745	94,2
żyto	49664	74451	170123	228,5
jęczmień	61498	70875	77743	109,7
owies z mieszankami zbożowymi	20331	18507	22228	120,1
pszenżyto	70352	43634	64641	148,1
zboża podstawowe siewne	560	211	803	380,6
Ziemniaki ogółem w tonach	49617	60453	78419	129,7
Buraki cukrowe w tonach	273233	436557	522246	119,6
Rzepak i rzepak w tonach	141744	33285	126842	381,1
Warzywa ogółem w tonach	4098	9434	5591	59,3
Owoce ogółem w tonach	9017	10102	9921	98,2
Żywiec rzeźny ^a w tonach	156245	166278	152797	91,9
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	7237	5527	3854	69,7
cielęta	14	8	18	225,0
trzoda chlewna	43142	47207	30983	65,6
drób ogółem	105830	113524	117938	103,9
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w tonach	111539	119102	108691	91,3
Mleko krowie w tys. litrów	95216	90291	88812	98,4

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej. ^b Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy – w wadze poubojowej cieplej (wbc).

Tabl. 5.2. **Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2011=100
W tysiącach złotych				
OGÓŁEM	2008705	2188064	2715253	124,1
Produkty roślinne	1039007	1083916	1560165	143,9
w tym:				
zboża	551262	736724	897621	121,8
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	542267	711957	867516	121,8
ziemniaki	28462	29415	31603	107,4
Produkty zwierzęce	969698	1104148	1155089	104,6
w tym:				
żywiec rzeźny ^a	720207	861526	886882	102,9
w tym:				
bydło (bez cieląt)	46504	45006	38292	85,1
trzoda chlewna	276822	327565	326467	99,7
drób	395174	487312	520247	106,8
mleko krowie	163653	181501	179135	98,7
Na 1 ha użytków rolnych w zł				
OGÓŁEM	2103	2488	3108	124,9
Produkty roślinne	1088	1233	1786	144,8
w tym:				
zboża	577	838	1028	122,7
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	568	810	993	122,6
ziemniaki	30	33	36	109,1
Produkty zwierzęce	1015	1256	1322	105,3
w tym:				
żywiec rzeźny ^a	754	980	1015	103,6
w tym:				
bydło (bez cieląt)	49	51	44	86,3
trzoda chlewna	290	373	374	100,3
drób	414	554	596	107,6
mleko krowie	171	206	205	99,5

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób – w wadze żywej.

Tabl. 5.3. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w zł			2011=100
OGÓŁEM				
Zboża ogółem za 1 dt	53,41	75,71	82,68	109,2
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	53,16	75,79	82,98	109,5
pszenica	58,39	79,11	89,25	112,8
żyto	43,35	70,10	73,91	105,4
jęczmień	46,99	70,92	78,84	111,2
owies z mieszankami zbożowymi	34,11	62,12	66,10	106,4
pszenżyto	46,05	70,21	79,16	112,7
zboża podstawowe siewne	82,35	122,20	132,73	108,6
Ziemniaki ogółem za 1 dt	24,69	28,13	25,64	91,1
Żywiec rzeźny – za 1 kg (w wadze żywej)				
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	4,65	5,49	6,31	114,9
trzoda chlewna	3,91	4,46	5,46	122,4
drób ogółem	3,30	3,74	3,92	104,8
Mleko krowie za 100 litrów	110,45	125,93	125,69	99,8
I półrocze				
Zboża ogółem za 1 dt	42,41	86,31	81,77	94,7
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	42,31	86,22	81,74	94,8
pszenica	47,58	90,38	84,21	93,2
żyto	33,29	76,82	77,27	100,6
jęczmień	39,02	71,83	76,76	106,9
owies z mieszankami zbożowymi	24,95	58,95	65,84	111,7
pszenżyto	37,43	78,08	76,59	98,1
zboża podstawowe siewne	48,54	130,03	162,24	124,8
Ziemniaki ogółem za 1 dt	46,70	71,46	35,72	50,0
Żywiec rzeźny – za 1 kg (w wadze żywej)				
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	4,49	5,26	6,14	116,7
trzoda chlewna	3,64	4,32	5,26	121,8
drób ogółem	3,20	3,64	3,80	104,4
Mleko krowie za 100 litrów	106,01	125,15	128,74	102,9

Tabl. 5.3. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych

(dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	
	w zł		2011=100	
II półrocze				
Zboża ogółem za 1 dt	58,04	73,35	82,95	113,1
w tym:				
zboża podstawowe konsumpcyjne i paszowe	57,74	73,41	83,36	113,6
pszenica	62,56	76,10	91,43	120,1
żyto	49,92	68,83	73,35	106,6
jęczmień	49,11	70,83	79,25	111,9
owies z mieszankami zbożowymi	40,17	62,55	66,14	105,7
pszenżyto	50,68	68,32	79,73	116,7
zboża podstawowe siewne	97,62	118,70	126,66	106,7
Ziemniaki ogółem za 1 dt	20,63	21,20	23,71	111,8
Żywiec rzeźny – za 1 kg (w wadze żywej)				
w tym:				
bydło rzeźne (bez cieląt)	4,75	5,72	6,48	113,3
trzoda chlewna	4,20	4,63	5,65	122,0
drób ogółem	3,39	3,84	4,03	104,9
Mleko krowie za 100 litrów	114,70	126,68	122,75	96,9

Tabl. 5.4. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy

LATA MIESIĄCE		Ziarno zbóż ^a (bez siewnego)			Żywiec rzeźny		Mleko krowie w zł za 1 hl
		razem	w tym		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna	
			pszenica	żyto			
		w zł za 1 dt			w zł za 1 kg		
2010	I	42,41	47,92	32,44	4,29	4,12	103,97
	II	42,51	47,84	33,54	4,55	3,82	103,29
	III	41,14	45,81	32,78	4,49	3,95	111,59
	IV	39,61	45,21	34,97	4,51	3,85	104,42
	V	42,22	47,01	36,38	4,28	3,93	103,12
	VI	45,99	50,92	36,18	4,45	4,80	106,53
	VII	45,50	55,69	38,53	4,27	4,49	105,10
	VIII	55,37	61,18	46,37	4,60	4,53	107,95
	IX	58,22	60,92	51,12	4,66	4,32	112,73

^a Podstawowych konsumpcyjnych i paszowych.

Tabl. 5.4. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy (cd.)

LATA MIESIĄCE		Ziarno zbóż ^a (bez siewnego)			Żywiec rzeźny		Mleko krowie w zł za 1 hl
		razem	w tym		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna	
			pszenica	żyto			
		w zł za 1 dt			w zł za 1 kg		
2010	X	60,68	63,87	50,55	4,47	4,06	116,02
	XI	62,91	66,07	53,48	4,31	3,98	119,89
	XII	69,52	71,58	65,92	4,58	4,14	121,54
	I–VI	42,31	47,58	33,28	4,49	3,64	106,01
	VII–XII	57,74	62,56	49,92	4,75	4,20	114,70
	I–XII	53,16	58,39	43,35	4,65	3,91	110,45
2011	I	80,70	83,67	72,65	5,05	4,00	120,37
	II	86,17	91,18	78,75	5,03	4,12	124,31
	III	81,58	84,61	78,26	5,22	4,36	130,52
	IV	88,72	90,79	76,89	5,21	4,54	125,46
	V	91,93	97,47	78,54	5,19	4,50	124,67
	VI	90,21	95,01	80,72	5,31	4,53	125,90
	VII	77,26	83,23	79,45	5,23	4,61	122,76
	VIII	69,76	72,81	64,79	5,59	4,74	122,74
	IX	75,62	77,20	72,60	5,70	4,96	125,25
	X	74,60	76,54	71,99	5,58	5,06	126,21
	XI	72,10	73,47	73,16	5,95	5,14	132,69
	XII	74,49	76,78	71,52	6,00	5,49	132,20
	I–VI	86,22	90,38	76,82	5,26	4,32	125,15
	VII–XII	73,41	76,10	68,83	5,72	4,63	126,68
	I–XII	75,79	79,11	70,10	5,49	4,46	125,93
2012	I	75,77	77,63	71,95	6,09	5,14	130,64
	II	77,87	79,33	73,95	6,08	5,28	130,86
	III	77,85	78,90	75,72	6,05	5,23	137,50
	IV	84,09	85,64	77,75	6,00	5,26	127,25
	V	85,92	91,30	78,01	6,24	5,31	124,08
	VI	87,52	90,47	80,62	6,20	5,57	119,16
	VII	83,39	89,70	77,34	6,40	5,42	117,85
	VIII	82,11	89,58	74,29	6,58	5,62	118,06
	IX	83,42	90,19	74,12	6,47	5,87	120,11

^a Podstawowych konsumpcyjnych i paszowych.

Tabl. 5.4. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy (dok.)

LATA MIESIĄCE		Ziarno zbóż ^a (bez siewnego)			Żywiec rzeźny		Mleko krowie w zł za 1 hl
		razem	w tym		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna	
			pszenica	żyto			
		w zł za 1 dt			w zł za 1 kg		
2012	X	86,31	93,05	72,43	6,46	5,93	122,58
	XI	90,38	96,95	73,88	6,34	5,75	127,85
	XII	94,20	100,59	75,86	6,35	5,43	130,23
	I–VI	81,74	84,21	77,27	6,14	5,26	128,74
	VII–XII	83,36	91,43	73,35	6,48	5,65	122,75
	I–XII	82,98	89,25	73,91	6,31	5,46	125,69
2011 = 100							
2012	I	93,9	92,8	99,0	120,6	128,5	108,5
	II	90,4	87,0	93,9	120,9	128,2	105,3
	III	95,4	93,3	96,8	115,9	120,0	105,3
	IV	94,8	94,3	101,1	115,2	115,9	101,4
	V	93,5	93,7	99,3	120,2	118,0	99,5
	VI	97,0	95,2	99,9	116,8	123,0	94,6
	VII	107,9	107,8	97,3	122,4	117,6	96,0
	VIII	117,7	123,0	114,7	117,7	118,6	96,2
	IX	110,3	116,8	102,1	113,5	118,3	95,9
	X	115,7	121,6	100,6	115,8	117,2	97,1
	XI	125,4	132,0	101,0	106,6	111,9	96,4
	XII	126,5	131,0	106,1	105,8	98,9	98,5
	I–VI	94,8	93,2	100,6	116,7	121,8	102,9
	VII–XII	113,6	120,1	106,6	113,3	122,0	96,9
	I–XII	109,5	112,8	105,4	114,9	122,4	99,8

^a Podstawowych konsumpcyjnych i paszowych.

U w a g a : Ceny miesięczne – wg meldunków; roczne i półroczne – wg sprawozdań.

Tabl. 5.5. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach

LATA MIESIĄCE		Ziemniopłody – za 1 dt			Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg
		ziarno zbóż		ziemniaki		
		pszenicy	żyta			
2010	I	60,43	50,00	80,26	.	3,15
	II	60,00	50,40	89,36	126,00	3,18
	III	59,00	44,80	91,27	128,00	3,00
	IV	57,43	45,00	94,31	126,00	3,18
	V	56,63	45,60	92,53	110,00	3,13
	VI	58,57	44,40	92,52	128,00	3,05
	VII	56,88	43,50	144,17	128,00	3,13
	VIII	62,50	48,00	125,28	126,00	3,05
	IX	76,88	55,83	123,58	126,00	3,05
	X	76,67	53,00	113,46	126,00	3,05
	XI	73,82	54,00	114,62	126,00	3,00
	XII	79,22	57,00	118,14	128,00	2,90
	I–VI	58,68	46,70	91,04	123,60	3,12
	VII–XII	71,00	51,89	123,21	126,67	3,03
	I–XII	64,84	49,29	107,13	125,27	3,07
2011	I	84,38	57,00	120,77	.	3,33
	II	85,78	62,60	137,21	.	3,18
	III	83,57	58,60	149,85	.	.
	IV	87,13	62,00	165,97	.	.
	V	82,14	.	171,06	.	.
	VI	83,57	71,00	174,47	.	.
	VII	82,57	.	128,48	.	.
	VIII	77,00	67,50	96,41	.	.
	IX	90,83	75,00	79,82	.	.
	X	95,00	74,00	72,61	.	.
	XI	91,67	82,00	75,50	.	.
	XII	89,29	80,00	74,64	.	.

Tabl. 5.5. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (cd.)

LATA MIESIĄCE		Ziemniopłody – za 1 dt			Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg
		ziarno zbóż		ziemniaki		
		pszenicy	żyta			
2011	I–VI	84,43	62,24	153,22	.	3,26
	VII–XII	87,73	75,70	87,91	.	.
	I–XII	86,08	68,97	120,57	.	3,26
2012	I	89,2	.	73,20	.	.
	II	100,0	.	76,20	.	.
	III	87,86	78,00	71,62	.	.
	IV	100,0	.	70,70	.	.
	V	105,71	88,00	67,69	.	.
	VI	103,33	.	70,14	.	.
	VII	103,33	.	87,10	.	.
	VIII	101,67	80,00	73,61	.	.
	IX	100,0	.	67,69	.	.
	X	112,50	.	69,74	.	.
	XI	105,00	84,00	72,20	.	.
	XII	107,14	.	78,30	.	.
	I–VI	97,80	82,67	71,68	.	.
	VII–XII	104,94	82,00	74,77	.	.
	I–XII	101,37	82,40	73,22	.	.
2011 = 100						
2012	I	106,6	X	61,0	X	X
	II	116,6	x	55,5	X	X
	III	105,1	133,1	47,8	X	X
	IV	114,8	X	42,6	X	X
	V	128,7	X	39,6	X	X
	VI	123,6	115,5	40,2	X	X
	VII	125,1	x	67,8	X	X
	VIII	132,0	118,5	76,4	X	X
	IX	110,1	x	84,8	x	x

Tabl. 5.5. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (dok.)

LATA MIESIĄCE		Ziemniopłody – za 1 dt			Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg
		ziarno zbóż		ziemniaki		
		pszenicy	żyta			
2010 = 100 (dok.)						
2012	X	118,4	X	96,0	X	X
	XI	114,5	102,4	95,6	X	X
	XII	120,0	X	104,9	X	X
	I–VI	115,8	132,8	46,8	X	X
	VII–XII	119,6	108,3	85,1	x	x
	I–XII	117,8	119,5	60,7	x	x

Tabl. 5.6. Relacje cen wybranych produktów rolnych

MIESIĄCE		Relacje ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen				Relacje cen targowisko- wych do cen skupu	
		1 kg żyta		1 kg ziem- niaków na targo- wiskach	1 l mleka krowiego w skupie	pszenicy	żywca wieprzowego
		na targowi- skach	w skupie				
2010	I	8,2	12,9	5,2	4,0	1,3	0,8
	II	7,6	11,2	4,3	3,7	1,3	0,8
	III	8,8	12,0	4,3	3,5	1,3	0,8
	IV	8,6	11,0	4,1	3,7	1,3	0,8
	V	8,5	10,9	4,2	3,8	1,2	0,8
	VI	10,9	13,3	4,8	4,5	1,2	0,6
	VII	10,2	11,5	3,1	4,3	1,0	0,7
	VIII	9,4	9,8	3,6	4,2	1,0	0,7
	IX	7,7	8,5	3,5	3,8	1,3	0,7
	X	7,7	8,0	3,6	3,5	1,2	0,8
	XI	7,4	7,5	3,5	3,3	1,1	0,8
	XII	7,3	6,3	3,5	3,4	1,1	0,7

Tabl. 5.6. Relacje cen wybranych produktów rolnych

(dok.)

MIESIĄCE		Relacje ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen				Relacje cen targowiskowych do cen skupu	
		1 kg żyta		1 kg ziemniaków na targowiskach	1 l mleka krowiego w skupie	pszenicy	żywca wieprzowego
		na targowiskach	w skupie				
2011	I	7,0	5,5	3,3	3,3	1,0	0,8
	II	6,5	5,2	3,0	3,3	0,9	0,8
	III	7,4	5,6	2,9	3,3	1,0	.
	IV	7,3	5,9	2,7	3,6	1,0	.
	V	.	5,7	2,6	3,6	0,8	.
	VI	6,4	5,6	2,6	3,6	0,9	.
	VII	.	5,8	3,6	3,7	1,0	.
	VIII	7,0	7,3	4,9	3,9	1,1	.
	IX	6,6	6,8	6,2	4,0	1,2	.
	X	6,8	7,0	6,9	4,0	1,2	.
	XI	6,3	7,0	6,8	3,9	1,3	.
	XII	6,9	7,6	7,3	4,2	1,2	.
2012	I	.	7,1	6,9	3,9	1,2	.
	II	.	7,1	6,9	4,0	1,3	.
	III	6,7	9,6	7,3	3,8	1,1	.
	IV	.	6,7	7,4	4,1	1,2	.
	V	6,0	6,8	7,8	4,3	1,2	.
	VI	6,8	6,9	8,0	4,7	1,1	.
	VII	.	7,0	6,2	4,6	1,1	.
	VIII	7,0	7,6	7,6	4,8	1,1	.
	IX	.	7,9	8,6	4,9	1,1	.
	X	.	8,2	8,5	4,8	1,2	.
	XI	6,8	7,8	8,0	4,5	1,1	.
	XII	.	7,1	7,0	4,2	1,1	.

Tabl. 5.7. Melioracje użytków rolnych
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012
Użytki rolne zmeliorowane:			
w tysiącach hektarów	405,0	405,2	404,9
grunty orne	267,7	267,8	267,7
w tym:			
zdrenowane	241,0	241,2	241,3
nawadniane	2,8	2,8	2,8
łąki i pastwiska	137,4	137,4	137,2
w tym:			
zdrenowane	35,7	35,7	35,8
nawadniane	38,6	38,6	38,6
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	42,4	46,1	46,4

Tabl. 5.8. Ciągniki rolnicze
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym w gospodarstwach indywidualnych
W sztukach		
2010 ^a	31703	29581
2012	.	.
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha		
2010 ^a	30,1	21,4
2012	.	.

^a Dane z Powszechnego Spisu Rolnego, dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

Tabl. 5.9. Przeciętne ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Grunty orne			
		ogółem	dobrze (pszenno-buraczane)	średnie (żytnio-ziemniaczane)	słabe (piaszczyste)
Za 1 ha w zł	2010	13295	15161	14034	11108
	2011	15704	17581	16029	13222
	2012	16915	21138	16902	14485
W przeliczeniu na żyto ^a	2010	269,7	307,6	284,7	225,4
w dt	2011	227,6	254,9	232,4	191,7
	2012	205,3	256,5	205,1	175,8

^a Według średnich rocznych cen na targowiskach.

6. Agrometeorologia

Tabl. 6.1. Ważniejsze charakterystyki meteorologiczne ^a

Lp.	MIESIĄCE	Temperatura powietrza					
		T średnia [°C]	odchylenie T śr. od normy ^b [°C]	T max. [°C]	T min. [°C]	T min. przy gruncie [°C]	liczba dni z T min. przy gruncie <0°C
20							
1	styczeń	0,5	0,7	8,3	-9,0	-11,5	19,5
2	luty	-1,5	-1,8	9,3	-15,4	-16,9	21,0
3	marzec	3,3	0,1	16,1	-9,0	-11,9	20,0
4	kwiecień	10,3	3,2	23,3	-0,3	-3,0	3,8
5	maj	13,4	1,1	30,2	-1,1	-4,6	4,8
6	czerwiec	17,1	1,8	31,5	7,2	4,7	6,0
7	lipiec	17,4	-0,0	27,7	9,4	7,3	3,3
8	sierpień	17,7	0,6	28,7	9,3	7,7	7,3
9	wrzesień	14,8	1,5	27,3	4,7	2,4	2,0
10	październik	9,7	0,8	22,4	-0,7	-3,1	4,0
11	listopad	4,6	0,5	15,7	-3,6	-6,2	14,8
12	grudzień	4,1	2,8	12,1	-1,6	-3,4	8,5
20							
13	styczeń	1,5	1,7	11,1	-10,9	-11,6	15,5
14	luty	-2,6	-2,9	10,0	-24,2	-29,3	21,0
15	marzec	5,3	2,1	18,9	-5,7	-7,8	13,5
16	kwiecień	7,9	0,9	26,5	-4,4	-6,4	9,3
17	maj	13,5	1,3	29,5	1,5	-1,3	1,8
18	czerwiec	15,4	0,2	29,9	5,3	2,6	4,0
19	lipiec	17,9	0,6	30,4	8,7	6,6	9,0
20	sierpień	17,7	0,5	32,5	6,7	4,5	6,8
21	wrzesień	14,2	1,0	28,8	4,3	2,4	2,0
22	październik	8,7	-0,3	20,7	-4,7	-6,7	6,0
23	listopad	5,4	1,3	11,9	-1,4	-3,4	5,5
24	grudzień	-0,7	-1,9	9,1	-12,5	-18,2	22,0

^a Średnie pomiary ze stacji meteorologicznych w Szczecinie, Koszalinie, Resku i Świnoujściu. ^b Wartości odnie

Temperatura gruntu na głęb. 5 cm		Opady atmosferyczne			Pokrywa śnieżna		Uśłonecz- nienie suma [godz.]	Lp.
T średnia [°C]	T min. [°C]	suma [mm]	% normy ^b	liczba dni z opadem	liczba dni z pokrywą śnieżną	max. grubość pokrywy śnieżnej [cm]		
11								
0,8	-5,8	32,1	72,0	16,5	14,8	18,8	30,5	1
-1,2	-12,8	38,2	117,3	8,8	4,3	1,3	88,1	2
2,4	-8,9	25,4	61,8	8,0	–	–	154,9	3
10,7	2,9	23,0	63,8	7,3	72,5	26,5	229,4	4
15,2	3,8	55,5	113,8	12,5	69,3	23,5	312,7	5
20,1	11,1	66,6	97,3	13,8	74,0	31,8	310,4	6
19,1	11,8	171,5	263,8	19,3	81,5	38,8	188,3	7
18,4	10,8	79,9	126,8	17,3	80,5	39,5	210,3	8
15,0	7,1	52,4	95,3	10,8	81,0	44,3	174,5	9
9,4	1,0	47,8	97,5	11,5	85,0	55,8	126,1	10
4,4	-0,7	2,8	5,3	3,5	–	–	97,9	11
3,1	-0,4	80,4	160,0	24,0	2,0	1,5	23,6	12
12								
1,4	-7,4	81,3	181,0	19,3	8,0	1,0	39,8	13
-0,8	-9,0	49,6	148,2	17,3	18,5	16,5	74,2	14
5,1	-5,2	12,7	30,0	8,3	–	–	157,7	15
8,3	-3,3	39,0	104,0	12,5	71,0	28,5	182,5	16
16,2	1,6	17,4	35,8	9,8	67,0	30,3	238,5	17
17,8	8,5	67,5	96,7	15,3	72,0	33,8	173,5	18
20,0	11,3	127,0	188,8	19,3	78,8	34,8	207,8	19
19,2	10,4	72,0	114,9	16,0	78,3	35,0	212,7	20
14,9	6,9	53,8	86,3	13,8	78,3	37,8	173,7	21
8,5	-3,3	56,2	113,3	16,8	84,5	43,8	122,0	22
5,1	-0,3	52,5	102,3	18,0	–	–	40,9	23
0,3	-4,8	46,6	87,3	20,5	18,5	23,5	22,4	24

siono do norm z okresu 1971-2000.

7. Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2012 r.

Tabl. 7.1. Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2012 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo zachodniopomorskie		
	w liczbach bezwzględnych	Polska=100	lokalna w kraju
Produkcja globalna ^a (ceny stałe) w mln zł	3027,6	3,7	12
Produkcja końcowa ^a (ceny stałe) w mln zł	2405,1	3,7	12
Produkcja towarowa ^a (ceny stałe) w mln zł	2232,9	3,7	11
Powierzchnia użytków rolnych według siedziby użytkownika w tys. ha	873,6	5,8	9
Powierzchnia zasiewów w tys. ha	612,2	5,9	8
w tym:			
zboża ogółem	402,4	5,2	10
w tym:			
pszenica	157,6	7,6	3
żyto	83,7	8,0	4
ziemniaki	11,5	3,1	13
rzepak i rzepik	106,8	14,8	2
buraki cukrowe	11,4	5,4	6
Plony z 1 ha w dt:			
zboża ogółem	40,0	108,1	5
w tym:			
pszenica	45,7	110,4	3
żyto	36,0	130,0	2
ziemniaki	260	107,4	4
rzepak i rzepik	28,9	111,6	4
buraki cukrowe	608	104,5	4
Zbiory w tys. ton:			
zboża ogółem	1611,4	5,6	8
w tym:			
pszenica	720,0	8,4	4
żyto	301,0	10,4	4
ziemniaki	299,1	3,3	12
rzepak i rzepik	308,5	16,5	1
buraki cukrowe	692,3	5,6	6

^a Dotyczy 2011 r.

Tabl. 7.1. **Ważniejsze dane o województwie na tle kraju w 2012 r.** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo zachodniopomorskie		
	w liczbach bezwzględnych	Polska=100	lokata w kraju
Zwierzęta gospodarskie w tys. sztuk:			
bydło (stan w czerwcu)	100,9	1,7	15
w tym krowy	41,8	1,6	15
trzoda chlewna (stan w końcu lipca)	315,1	2,7	10
w tym lochy	30,0	2,8	12
na 100 ha użytków rolnych w sztukach:			
bydło (stan w czerwcu)	11,6	30,2	15
trzoda chlewna (stan w końcu lipca)	36,1	46,9	12
Produkcja ^a :			
żywca rzeźnego ^b w przeliczeniu na mięso (w wbc) w tys. ton	172,8	4,4	9
mleka krowiego w mln litrów	179,5	1,5	15
Produkcja ^a na 1 ha użytków rolnych:			
żywca rzeźnego ^b w przeliczeniu na mięso (w wbc) w kg	196,5	76,5	11
mleka krowiego w litrach	204	26,2	15
Skup:			
zbóż ogółem w tys. ton	1085,7	9,8	4
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (w wbc) w tys. ton	142,7	4,5	9
mleka krowiego w mln litrów	142,5	1,5	13
Skup na 1 ha użytków rolnych:			
zbóż ogółem w kg	1243	168,0	3
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (w wbc) w kg	163	76,5	10
mleka krowiego w litrach	163	25,6	15
Zużycie nawozów mineralnych i chemicznych (NPK) na 1 ha użytków rolnych w kg	140,3	112,2	5
Zużycie wapna nawozowego na 1 ha użytków rolnych w kg	50,1	143,1	4

^a Dotyczy 2011 r. ^b Łącznie z tłuszczami i podrobami; wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński, drobiowy, kozi, króliczy i dziczyzna.